

ARADI KÖZLÖNY

53. évfolyam, 20. szám
1938. január 28. péntek

Felelős-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Árad, Bulev. Reg. Ferdinand No. 4.

A jövő héten ül össze a Magyar Párt központi vezérkara — Véglegesen a 9-es a magyarság listája —

Már holnap is

megjelenhet a Hivatalos Lapban az állampolgárságok felülvizsgálását fogantató törvényrendelet végrehajtási utasítása, mellyel a napokban már foglalkozott a minisztentács. Valószínű tehát, hogy a vezérelveit máris megállapították és csupán a gyakorlati kidolgozása maradt hátra. Az ország sajtója eddig is számos szempontból elemezte végig a megjelent törvényrendelet egyes szakaszait és — eltekintve egyes jobboldali sajtóorgániumok szélső-nacionalista állásfoglalásaitól, melyek nem mentesek ezuttal sem a túlzásoktól, — az ország sajtójának túlnyomó többsége, többségi és kisebbségi jellegétől eltekintve egyöntetűleg állapíthatta meg, hogy a közigazgatás és az igazságszolgáltatás szervei addig tulajdonképpen hozzá sem foghatnak megszabott munkájukhoz, amíg a végrehajtási utasítás rendelkezései félre nem magyarázható utasításokat nem adnak egyes gyakorlati kérdésekre vonatkozólag.

Megállapítást nyert, hogy Aradon mintegy két és félezer családfő állampolgársága kerül felülvizsgálat alá a törvényrendelet előírásainak megfelelőleg. Ez a szám közel tizezer személyt jelent, a családfő családtagjait, akik valamennyien szerepelnek az állampolgársági listában, melynek bejegyzéseit most a törvényesség szempontjából vizsgálják felül. Eltekintve a közigazgatási szolgálatra váró nagy erőpróbától, amely nem engedhet meg magának tárgyi tévedéseket a kiírásokkal kapcsolatban, az érdekelt polgárságnak éppoly érdeke, mint a hatóságoknak, hogy egymás ügyét megkönnyítsék és a részükre elrendelt teendőikben kölcsönös segítséget nyújtsanak. Ma már kialakult a vélemény, hogy az állampolgársági bejegyzések törvényességét és hitelességét milyen okiratokkal köteles minden érdekelt igazolni, főleg, ami az illetőség kérdéseit illeti. Az 1886. évi XXII. tc. 5—18. szakaszainak értelmében a gyermekek, nők a családfő illetőségét követik és az özvegy is ezt tartja meg, ha nem ment újólag férjhez, vagy önként új illetőséget nem szerez. Tehát ha a családfő 1918. évet megelőzőleg négy éven át ugyanegy községben lakott és adózott a jelenlegi országhatárok területén, az egykori lakásbejelentés megtörténeke igazolása, az egykori adónyugta felmutatása, vagy a községi adófizetési listában való szereplésről tanuskodó igazolvány teljesen megfelelő és törvény szerint elégséges a kimutatni-kívánt egykori illetőség birtoklásának igazolására. A fentidézett törvény, mely 1918-ban érvényben volt és amelynek alapján az állampolgársági listába történt bejegyzések megtörténtek, a 17. szakaszában kifejezetten elrendeli, hogy: „Az illetőségről egyesek szóbeli, vagy írásbeli kérelmére, valamint az érdekelt hatóságok felhívására, — amely jelenleg a felülvizsgálattal megbízott illetékes járásbíró, vagy ügyész-ség lehet, — a község tartozik igazolványt kiállítani, vagy az ügyet az illetőség megállapítása végett a felsőbb hatósághoz felterjeszteni köteles.” Nyilvánvaló, hogy ez az idézett

Eladják földbirtokukat a kisebbségi birtokosok Transilvaniában

A Viitorul feltűnésteltő megállapításai szerint az elmúlt évi ingatlanforgalom során a transilvaniai eladók 90 százaléka kisebbségi földbirtokos volt — Még mindig foglalkoztatja Genfet a zsidó-kérdés ügye

Pénteken jelenik meg a jelzett végrehajtási utasítás

Bucurestiből jelentik: Az egyik nemzetközi zsidó egyesület a Népszövetséghez panaszíratot juttatott el, amely a román kormányt a kisebbségekkel szembeni eljárását bírálja. MICESCU külügyminiszter genfi tárgyalásai során kijelentette, hogy ha ezeket a zaklató jellegű vádakat tárgyalásra tűzik ki, akkor a román kormány az állampolgársági revíziót illetően nyilatkozni fog és kéri, hogy egyforma elbánást biztosítsanak valamennyi ország területén a kisebbségek részére. Az 1919. évi kisebbségvédelmi szerződést aláíró nagyhatalmak: Franciaország, Anglia, az Egyesült Államok, Olaszország és Japán közül már csak a két első nagyhatalom tagja a Népszövetségnek.

A tegnapi tárgyalások során Genfben a léghör kedvezően alakult Romániára nézve, sőt azt lehet állítani, hogy ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban Románia presztízse megerősödött. A külföldi zsidóság tiltakozásán kívül az egyik romániai egyesület nyilatkozata megérkezett a Népszövetség főtákkarságához. Ebben azt kívánják, hogy jelöljenek ki egy olyan területet a zsidók számára, ahol a zsidóság nemzeti életet folytathasson. A román kormány nem nézi ellenséges szemmel sem közönyösen ezt az akciót. (Rador).

Calinescu belügyminiszter nyilatkozata

Calinescu belügyminiszter tegnap Argesben volt és résztvett a színház termében rendezett banketten, amelyen hatszázán jelentek meg. A bankett folyamán Calinescu belügyminiszter felszólalt és

ismertette a parlament feloszlataának az okait.

A belügyminiszter szerint olyan lehetetlen helyzet állt elő, hogy az egyetlen megoldás csakis a parlament feloszlataása volt. Az elmúlt választás során a nemzeti eszme hódított tért. A nemzeti eszme áramlatának hatása alatt alakult meg a jelenlegi kormány, amelyet a nacionalista érzelműek hatalmas táborra segít abban, hogy a nemzeti eszme diadalra jusson.

— Meg fogják látni — mondotta a belügyminiszter, — hogy a parasztlakosság tömegei is támogatni fogják kormányunkat építő munkájában.

17. szakasz megnyugtathatja mindazokat az aggályoskodókat is, akik az illetőségi bizonyítványok okmányyszerű megszerzésével kapcsolatban a hatóságok huzavonájától tartanak. A felülvizsgálati eljárás során, ha a megidézett fél a birtokában lévő dokumentumokkal igazolni tudja, hogy a szükségelt időben ő, vagy elődje valamely, jelenleg romániai község területén lakott legalább 2 évig (II. szakasz), vagy adókönyvecskét, lakbizonylatot tud felmutatni, — úgy a járásbíró két kétségkívül a rendeltörvény intencióinak megfelelőleg kérheti az érdekelt községet a kért illetőségi bizonyítvány haladéktalan kiszolgáltatására.

A teendők világosak és félreérthetetlenek. Mindenki érezze halaszthatatlan kötelességét

— A nemzeti parasztpárt tagjainak szerencsétlenségére, — folytatta beszédét Calinescu miniszter, — nemzeti parasztpárti kormány megalakulása teljesen kizárt dolog volt.

Ennek kizárólagos oka a nemzeti parasztpárt vezetésében keresendő.

Jelenleg egy nemzeti keresztény-parasztpárti kormány áll az ország élén, — hangsúlyozta a belügyminiszter. — Amikor az államélet egyik nehéz órájában felhívást intéztek hozzánk, a nemzeti-parasztpárt egy csoportjához, — jelentette ki Calinescu, — és felszólítottak minket az együttműködésre, elfogadtuk az ajánlatot, hogy a nemzeti eszmei alapon álló kormány kebelében emeljük a parasztság helyzetét, mert úgy láttuk, hogy a jelenlegi kormány keretében meg tudjuk valósítani kitért programunkat. Biztosítok mindenkit, hogy eredményes és harmonikus együttműködésünk

nek úgy az állammal, mint önmagával és családjával szemben, hogy igazoló iratait mielőbb beszerezze és szükség esetén kellő hiteles másolatokkal a hatóságok rendelkezésére állhasson. Az az állampolgár, fajára és felekezetére való tekintet nélkül, aki igazolni tudja, hogy nem család uton került az állampolgárságok bejegyzéseit tartalmazó állampolgári névjegyzékbe, teljes jogú polgára az államnak. S mint ilyen, teljes joggal orvosolható mindenfajta olyan esetleges jogsérelmet, amely önigazolásának időpontjáig bármily vonatkozásban bármely testület, vagy intézmény részéről érte volna. Igazságot, igazságot akarunk, — mondotta a kormányelnök újví radiószózatában az ország népének és ezt kívánja az ország népe is.

lesz Goga és Cuza Kormányával.

— Öt éven keresztül fáradoztam és fásztottam Önöket is eredménytelen beszédekkel. Az ország elítélte Maniu Iuliu politikáját, — jelentette ki Calinescu, — s még azt mondják, hogy mi, akik kiléptünk, eltértünk a nemzeti parasztpárt tisztességes irányvonalától. Hol létezett ez a tisztességes irányvonal? — kérdezte a belügyminiszter. — Egyszer a szociálistákkal, majd pedig a vasgárdával kötöttek választási megegyezést.

Vaida kényszerülve volt arra, hogy kilépjen a nemzeti parasztpártból és most szaladnak utána, hogy visszatérésre bírják rá.

Pénteken jelenik meg az állampolgársági bejegyzések ellenőrzésének végrehajtási utasítása

A belügyminisztériumban ma reggel CALINESCU belügyminiszter elnökletével ülést tartottak, amelyen TILICA Ioanid államtitkár és Simian URZICEANU vezértitkár is részt vettek. Beavatták úgy hiszik, hogy pénteken nyilvánosságra hozzák az állampolgárságok felülvizsgálásáról szóló rendelettervezet, a végrehajtási utasítást.

D. I. Cuza és C. Z. Codreanu részletes nyilatkozatai a kisebbségi kérdéstről

„A keresztény kisebbségek figyelmébe” cím alatt a kormányparti Tara Noastra-ban cikk jelent meg, amely a kormányban a keresztény kisebbségekkel szembeni politikáját körvonalazza. A cikk írója D. I. Cuza, aki a lap egyik basarabia-i olvasójának aggodalmaskodó és hivatalos felvilágosításokat kérő levelére válaszolva mindenekelőtt leszögezi, hogy „mincs helye az aggodalomnak, vagy a riadalomnak” ebben a kérdésben.

— A nemzeti keresztény párt — írja tovább — programjában már tisztázta ezt a problémát, a jelenlegi kormány pedig ezt a programot követve megmaradt a törvényesség vonalán. A kormány cselekedetei világosak és azok nem irányulhatnak senki ellen. A keresztény kisebbségek, amelyek becsületesen beilleszkednek a román nemzeti állameszme keretébe, nem félhetnek attól, hogy csorbítást szenvedjenek jogaikban, amiket önszántunkból számukra biztosítottunk. A nemzeti keresztény párt harcoss nacionalista multja a keresztényi türelmesség érzületét kifejezésre juttatta a keresztény etnikai csoportokkal szemben, amelyek különböző körülmények folytán román földön telepedtek meg. Ezekkel az elemekkel a testvériség szellemében öhajunk együttműködni az ország megerősítése és mindnyájunk előmenetele érdekében. A nemzeti eszmének, mint államve-

— Annak idején közöltem Mihalacheval: Önt akkor is követem, ha kormányra jut és akkor is, ha ellenzékben marad, de ha ismét Maniunak engedí át a párt elnökségét, aki ismét újból kezdi ismert agitációját, akkor felemelem tiltakozó szavamat.

Ezután Calinescu belügyminiszter hangsúlyozta, hogy mindég a gazdanép köreinek érdekeit védte és ezért felszólította őket, hogy kövessék őt. A belügyminiszter beszédét lelkesen megtapsolták. Utána Constantinescu Constantin a keresztény párt nevében intézett beszédet a megjelentekhez.

zető eszmének hangsúlyozása nem zárja ki ezt az összhangot, amelyre a hazai tisztességes keresztény kisebbségek törekcsenek.

A cikkirő ezután idézi Goga miniszterelnök újévi rádióbeszédének a kisebbségekre vonatkozó kitételét és megállapítja, hogy ezek a kijelentések formális kötelezettséget jelentenek, amely alkalmas arra, hogy elhárítsa a keresztény kisebbségek aggodalmát. Végül rámutat arra, hogy egyes városok időközi bizottságában olyan személyek is helyet foglalnak, akiknek neve nem román hangzású.

— Ez is bizonyíték arra, hogy a nemzeti eszme keretében a polgárok az őslakó román elem mellett megtalálhatják az államban való jó és hasznos együttélés kedvező éghajlatát.

A Giornale d'Italia érdekes beszélgetést közöl, amit a lap főszerkesztője, Virginio Gayda, Corneliu Zelea-Codreanuvál, a légionista mozgalom vezérével folytatott Bucurestiben.

Codreanu kifejtette a neves olasz újságíró előtt, hogy programja építő jellegű. Arra törekszik, hogy új erkölcsiségű embert formáljon, aki amellelt, hogy harcos egyéniség, a munka területén is megállja a helyét, bizik a nemzet jövőjében s a legnagyobb tisztesség és becsületesség példáját mutatja úgy a köz-, mint a magánéletben.

A továbbiakban hangoztatta, hogy az ál-

lamnak gyökeres reformokra van szüksége. Az új államszervezetnek a helyi adottságokhoz és azok jellegéhez kell igazodnia. Az út amelyen elindult a korporációs rendszer felé vezet.

— A Goga-kormányral szemben — mondotta — a Vasgárda magatartása jóindulatú, sőt kollaborációs jellegű. Ez a kormány nem a nemzeti forradalom kormánya, de mégis nacionalista kormány. És amennyiben én magam is nacionalista vagyok, nem támadhatom és nem foglalhatok állást ellene. Csínálja azt, amit tud. A többit majd elvégezzük mi.

A kisebbségi kérdéstről így körvonalazta álláspontját:

— A magyar kisebbségnek politikánk minden szabadságot megad. A magyaroknak választaniuk kell, hogyan élnek ezzel a szabadsággal. Vagy a leglojálisabban, vagy a legelkeségesebben. Magatartásunk az lesz, amit ők kívánnak. Hozzáteszem még, hogy külpolitikai téren ellene vagyok a kisantantnak, a Balkán-szövetségnek és a Népszövetségnek, amelyben nem hihetek. Hiszünk a Berlin—Róma tengelyben és teljes lelkünkkel fordulunk feléje.

Averescu támogatja a kormányt

A Viitorul jelentése szerint kormányparti körökben úgy tudják, hogy Goga miniszterelnök és Averescu marsall tegnap esti tanácskozása során az a vélemény alakult ki, hogy

egyelőre nem lehet szó a kormánypart és a Néppárt közötti fuzióról, Averescu marsall azonban támogatja a kormányt. Ezt a támogatást a közeli napokban hivatalosan is bejelenti.

Ugyancsak a Viitorul írja, hogy 1937-ben 30 ezer hektár földet adtak el főképpen a nagybirtokosok annak következtében, hogy a földárak emelkedtek. A lap hangsúlyozza, hogy

Transilvaniában az eladók 90 százaléka kisebbségi.

A Porunca Vremii szerint Mirto, akinek a Frontul Românescből való kilépését Vaida elfogadta, a közeljövőben belép a liberális pártba.

Ma olyan hírek terjedtek el Bucurestiben, hogy a Frontul Românesc választási megegyezést köt az agrár-párttal. Ennek érdekében Vaida és Argetoianu ma megbeszélést folytattak.

A H-csoport belét a Román Frontba?

Petre Ghița lakásán tegnap este harminc megye volt H-csoportbeli képviselője értekezletet tartott. A képviselők egyrésze annak a véleménynek adott kifejezést, hogy helyes lenne a Vaidával való együttműködés. Ebben az esetben lemondának a H-csoport új liberális pártjának megalakítá-

Kutyám és a gazdája

Írta: CHRISTIANE AIMERY

Igazán ritkaság a kutyák között, hogy egyikük csak úgy otthagya gazdáját, akihez jó- vagy rossz sorsa rendelte és tulajdon jószántából új gazdához szegődjék. Szép is lenne, ha a kutyák maguk válogatnák meg gazdáikat és csak úgy, egyik napról a másikra átköltöznenek valakihez, akit rokon-szenvesnek találnak.

Meg voltam győződve ennek az igazságnak cáfolhatatlanságáról, éppen ezért a legnagyobb mértékben meg voltam hőkkenve, mikor Nick, barnafoltos fehér terrierem úgy döntött, hogy más gazdát keres magának. Nickkel békeségben éltünk és mindketten méltányoltuk egymás szokásait. Ő például beletörődött abba, hogy mikor hevesen csaholva a kertajtó felé igyekezett engem csábítani én csak megmaradtam íróasztalom előtt és ellentmondást nem tűrő mozdulattal visszafarancsoltam őt kosarába a kályha mellé. Kénytelen-kelletlen tűrte, hogy késő ősszel néhány hónapra beköltözsem Párisba és házvezetőmre bizzam gondozását. Ez az asszony azután keményen bánt vele és mikor tavasszal hazatértem, Nick lógó füllel, piszkosan és nagyon megfélemlítve fogadott. Egy ilyen téli párisi tartózkodás után Nick kosarát a kandalló mellett üresen találtam és házvezetőm közölte: megszökött, egy munkáshoz szegődött, egy kőműveshez, aki a környéken dolgozott és reggelente kerékpárján Nick kíséretében sietett munkahelyére. Eppen azon törtem a fejem, mi-lyen jogon követelhetném, vagy éppenséggel perelhetném vissza Nicket a munkástól, mikor a kutya egy délután magától hazajött, lelkesen üdvözölt, nyaldosta kezemet, boldogan falta fő az ennivalót, amit adtam neki. Mikor azután arra gondol-

tam, hogy értesitem a munkást Nick hazaköltözéséről, a kutya az első nyitott ajtón megszökött. Vissza a kőműveshez.

Most mit tegyek? Haboztam, hogy beszéljek-e a munkással. Nick azonban időről-időre váratlanul betoppant, minden alkalommal valóságos elérékenyülve üdvözölt s mikor már-már azt hittem, megbánta bűneit és hazaköltözik, újra és újra megszökött. Vissza új gazdájához. Egyet gondoltam: vásároltam egy új kutyát és Nick helyére költöttem. Nick legközelebbi látogatása alkalmával meghökkenve állt meg kosara előtt, de láthatólag nem volt féltékeny utódjára. De estére már hiába kerestem, eltűnt. Másnap a mezei uton találoztam a munkással, aki kerékpárján, Nickkel nyomában haladt a város felé. Nick, amint meglátott, heves csaholással sietett felém. A munkás lassított, de nem üdvözölt, csak éppen fűtyentett Nicknek és a kutya rövid habozás után nekiiramodott és követte. Ugyanaznap este meglátogatott. Ekkor odavezettem új kiskutyám kosara elé a kályha mellé és a kutyára mutattam, így szóltam:

— Már van utódod. Nem kellesz nekem többé. Menj a kőműveshez.

Nick félrehajtotta fejét, úgy figyelt, mintha megértett volna. Eliramodott és akkor évekig nem láttam viszont.

Egyszer, mikor utazásról tértem haza, egy kis uccácskában mocskos kutya ugrott rám és heves csaholással megnyalta arcomat. Ijedten löktem el, mikor a szomszédos épülő házról egy hang kiáltott oda:

— Ide hozzám, Nick. Látod, régi gazdád már meg sem ismer.

Csakugyan Nick volt. Lelkifurdalással tele mentem haza. Nick még aznap este meglátogatott. Őreg, fáradt kutya volt. Piszkos, megcsinyult, ne-

hézmogású, csöndes. Estig ott kőborolt a lakásba, el-elnézte új, fiatal kutyámat. Este házvezetőmön kidobta. Mikor megtudtam, rögtön újra beeresztettem Nicket, aki a ház körül maradt. Bejött, megvacorázott és lefeküdt aludni.

— Mivel kórháznak szánta egykori lakását — gondoltam magamban meghatva tulajdon jószívűségemtől — ám legyen, gondját viselem öregségében. — És két napig csakugyan új kiskutyám rovására elkényeztettem az öreg Nicket s harmadnap mégis megszökött s többé nem láttam viszont.

— A gazdája, úgy látszik, vikendre ment. — jegyezte meg házvezetőmön — csak arra az időre méltóztatott neki hazajönni hozzánk.

Néhány nap múlva újra találkoztam a kőművesvel. Most is kerékpárján haladt, de Nick nem futott mögötte. Mikor meglátott, megemelte kálapiát:

— Nick meghalt, — mondta komoran — öreg volt már. Rosszul hallott, hályogos volt a szemé. Egy teherautó elgázolta. Nem hallotta a dudát. Száz frankot adnék érte, ha feltámaszthatnám... Csodálkozva néztem rá. Száz frankot? Ez a szegény ember, aki arca veritékével kereste meg kenyerét, akinek száz frank egy vagyona volt? O, hát ennyire szerette az öreg Nicket? És egyszerre elszégyeltem magam: Nicknek igaza volt. Ennek a kőművesnek a szíve melegebb volt az enyémmé. És most, máximum tíz év után „odaajándékoztam” gondolatban a munkásnak halott kutyámat.

CORSO SLÁGERMOZGO

Tel.: 2085
5, 7-15 és 9-15

Az éjszaka lányai

BETIE DAVIS és HUMPHERY BOGART

Csak felnőtteknek!

sáról és úgy Ghița Petre, mint Bejan fontos szerephez jutna a Frontul Romănesc vezetésében. Ghița lenne az Ilfov-megyei, míg Bejan a prahovai tagozat elnöke. Mások véleménye szerint helyesebb lenne, ha újabb értekezletet tartanának.

Itt írjuk meg, hogy az idegeneket ellenőrző bizottság ma tárgyalta le a belügyminiszteriumban azon idegenek fellebbezését, akiket a vidéki bizottságok kiutasítottak. A miniszteriumban működő bizottság a fellebbezéseket kivétel nélkül elutasította.

Budapesti nyilasvezér kihallgatása

Ujj Károly, a budapesti nyilaskeresztesmozgalom propaganda főnöke, a „Virradat” és az „Uj Magyarország” külpolitikai rovatvezetője, kihallgatáson jelent meg Goga miniszterelnöknél. Ujj Károly nyilatkozatot adott a sajtó munkatársainak, melyben kijelentette, hogy a magyar közvélemény rokonszenvvel nézi a Goga-kormány belpolitikai célkitűzéseit és megvalósításait, mert a jobboldali gondolat győzelmé elősegíti a két nép közeledését. A magyar kormány realpolitikát folytat és ahogyan fel tudta függeszteni a revíziót Jugoszláviával szemben, úgy felfüggesztheti Romániával szemben is — jelentette ki állítólag Ujj az „Uj Kelet” híradása szerint.

Február 10-ig az egészségügyi minisztériumhoz kell küldeniök címüket a külföldi diplomájú orvosoknak

Az egészségügyi minisztérium környezetéből kapott bucurești-i lapjelentések szerint a külföldön végzett és működési engedély alapján orvosi gyakorlatot folytató orvosok február 10-ig be kell, hogy küldjék pontos címeiket Ministerul Sănătății, Direcțiunea Contenciosului címre. A rendelkezést az orvosi kamaráknak már meg is küldték. A címek elküldésére annál is inkább szükség van, mert a revíziós bizottság működését már megkezdte és a címek be nem küldése a nosztrifikált orvosokra káros következményekkel járhat. A revíziós bizottság ugyanis a felülvizsgálás alól való menekülésnek tekintti a címüket be nem küldő orvosok esetét és a revíziót velük szemben szigorúbban fogja alkalmazni.

A késő esti órákban jelenté tudósítónk, hogy a bucurești-i ügyvédi kamara intéző bizottsága ma esti ülésén felfüggesztette a főváros összes zsidó ügyvédeknek tagsági jogait. A zsidó ügyvédek felfüggesztését az állampolgársági revízióról szóló törvény rendelkezéseire való hivatkozással eszközölték.

Itt írjuk meg, hogy a Porunca Vremii azt a

Pénteken érkezik Aradra Aradmegye leköszönt és új megyei prefektusa

— Dr. Babuta Teodor Gurahont — honctói főorvost nevezte ki a kormány dr. Barbul Eugen megyei prefektus, képviselőjelölt utódjaul Aradmegye élére —

Dr. Barbul Eugen megyei prefektus, az aradi és aradmegyei nemzeti keresztény-párt elnöke, egyben képviselőjelöltje, mint ismeretes Bucurestiben vett részt a megyei prefektusok csütörtöki értekezletén. Ugyancsak Bucuresti-i tartózkodása alatt nyújtotta be lemondását a megyei prefektusi tisztségről, melyet előre is bejelentett a megye lakosságának, mivel képviselői jelöltsége összeférhetetlenné tette részére előbbi tisztségét. A kormány dr. Barbul Eugen előterjesztésére ugyanekkor kinevezte utódját is, aki az eddigi szellemben fogja folytatni azt a politikai és közigazgatási munkát Aradmegye élén, amelyet elődje olyan eredményesen kezdett meg. Aradmegye új prefektusává a kormány dr. Babuta Teodor Gurahont — Honctói ismert főorvost, a kormánypárt egyik legrégibb aradmegyei exponensét nevezte ki.

A leköszönt megyei prefektus, dr. Barbul Eugen és az új kinevezett prefektus, dr. Babuta Teodor eddigi értesüléseink szerint pénteken reggel együtt érkeznek vissza Bucurestiből Aradra, melyet követőleg a szokásos formáságok között az új megyei prefektus átveszi

Még csak 4 napig,

február 1-ig szereli fel

dijmentesen

telefonját, a

Soc. de Telefoane

Használja ki
fölképpenül ezt
a rendkívüli
kedvezményt!

véleményét közli, hogy az állampolgársági revízió folytán egymillió zsidó fogja elveszíteni román állampolgárságát.

Maniu, mint a nemzeti-parasztpárt elnöke tegnap délután betérésztette a Semmitőszékhez fellebbezését a választási törvény megváltoztatása miatt. A fellebbezésben annak megállapítását kéri, hogy a választási törvény egyes szakaszainak megváltoztatása összeegyeztethető-e az alkotmánnyal. A fellebbezést február 10-én, csütörtökön tárgyalja a Semmitőszék összetett tanácsa.

A pénzügyminiszteriumban egyébként megkezdtek a köztisztviselők hitelintézetének megállapítására vonatkozó előkészületeket. A tervet még a liberális kormány készítette el, de a Goga-kormány fogja megvalósítani. Célja az, hogy az arra rászoruló köztisztviselők olcsó kölcsönökhöz jussanak.

L. Grünberger

üzletét

Bul. Reg. Maria 12.

(Fischer Eliz palota) helyezte át

Micescu meggyújtotta Edent

A Daily Telegraph szerint Eden angol külügyminiszter biztosítékokat kapott Istrate Micescu külügyminisztertől, amelyek jelentékezen csillapítják azokat az aggodalmakat, hogy a kisebbség-védelmi szerződést megszegés veszedelme nem fenyegeti.

Akasztásra készülnek Szegeden

Szegedről jelentik: Apjok József 20 éves makói gazdaleányt a szegedi törvényszék hónapokkal ezelőtt kötél általi halálra ítélte, mivel a múlt év nyarán borzalmas kegyetlenséggel megölte az édesanyját. A Tábla és a Kuria helyhagyta az ítéletet. Ma délben érkezett meg Szegedre a magyar kormányzó kabinetirodájától a kegyelmi kérvényre adott válasz, amely elutasító és, amely szabad folyást enged az igazságszolgáltatásnak.

A szegedi törvényszéken ma délben hirdették ki Apjok előtt a végzést azzal, hogy pénteken reggel 8 órakor a szegedi Csillag börtön udvarán kivégzik. A fiatal gyilkos egykedvűen vette tudomásul az ítéletet, majd arra kérte a bíróságot, hogy táviratilag még egyszer kérjen részére kegyelmet.

Házkutatások a bécsi nemzeti-szocialista pártközpontban

Bécsből jelentik: Az osztrák nemzeti szocialisták irodájában tegnap házkutatást tartottak és ennek során 25 embert előállítottak a rendőrség. Nagyrészüket igazoltatás után szabadonbocsátották. Az előállítottak közül a legtöbbnél házkutatást is rendeztek és akiknél adatokat találtak bűnösségükre nézve, azokat továbbra is őrizetben tartották. Az osztrák nemzeti szocialisták vezére, Leopold kapitány, szabadlábban van, de a további kihallgatások céljaira a rendőrség rendelkezésére kell állnia. A letartóztatottak ellen az államvédelmi törvény alapján emelnek majd vádat.

URANIA premiermozi Allítjuk és bizonyítjuk, hogy a

TELEFONELÖVET: 12-32

POKLOKPOKLA

a szezon legszenzációsabb és legizgalmasabb filmje!

Lázadás Amerika legmodernebb feyházában San-Quentin-ben. „Vörös Red,” az 1-ső számú k zehenszár pánkban tartja San-Francisko-t. különkiadások tudatják a halálmegvető üldözések részleteit. Lélegzefojtó pillanatok!... és az események e pergő forgatagában meghuzódó gyengéd, önteláldozó szerelem.

Pat O'Brien, Ann Sheridan és Humphrey Bogart

Pótműsor: „Nemzetközi kabaré” és „Zenés mókák”

Csak erős idegzetűeknek

5, 7.15, 9.15

Valótlanok az aradi tömeges áttérésekről elterjedt hírek

— Nem tértek át más vallásra ebben az évben sem többen,
mint más kormányok uralma alatt —

Lakatos Ottó dr. minorita plébános érdekes nyilatkozata az áttérések rendjéről, lélektanáról és értékéről

Mióta a Goga-kormány átvette a hatalmat és kezdi végrehajtani a programját, mind szélesebb körökben tárgyalják, hogy nagy számban történnek áttérések úgy a román, mint a kisebbségi keresztény egyházak különböző felekezeteire. Az ügyben valamennyi illetékes helyen érdeklődtünk Aradon és megállapítottuk, hogy az elterjedt hírek csak igen kis részben felelnek meg a valóságnak.

Történtek ugyan áttérések e hó folyamán, de ezeknek az áttéréseknek száma semmivel sem mulja felül a rendes áttérési arány számot.

Az Aradi Közlöny munkatársa az ügyben érdekes beszélgetést folytatott Lakatos Ottó dr. aradi minorita plébánossal, aki közölte, hogy e hó folyamán mindössze két áttérés szerepelt az aradi római katolikus plébánia könyveiben. Egy nő tért ugyanis át a zsidó hitről római katolikus hitre és egy református férfi.

— *Mi a római katolikus egyház álláspontja az áttérésekkel kapcsolatban?* — kérdezzük.

— Mindenekelőtt, — mondotta Lakatos Ottó dr., — azt óhajtjuk tudni, hogy mi az áttérés oka. Sulyt fektetünk tudniillik arra is, hogy a római katolikus egyházba való belépés minden egyes esetben

meggyőződésből és ne valamilyen alárendelt célból történjék.

Ami egyébként a más vallásokból hozzánk tértöket illeti, ha ennek a föltételnek megfelelnek, mindenkit szívesen fogadunk, ami egészen természetes. Ha elküldjük a misszionáriusainkat idegen tartományokba, sőt idegen világrészekbe is, hogy Krisztus evangéliumának híveket szerezzenek, mennyivel inkább fogadjuk örömmel azokat, akik hozzánk hasonló körülmények között élnek és a velünk egygondolkozásuk táborából jönnek. Hangsúlyoznom kell itt, hogy

mi rá nem beszélünk senkit, az önként kínálkozó körülményeket sem használjuk fel arra, hogy bárkit is vallásos meggyőződésének elhagyására kényszerítsünk.

Nem tesszük ezt egyrészt, mert meg nem engedett „lélektalálás” volna, másrészt, mert az ilyen áttérésekben amúgy sincs sok köszönet.

— *Mi az eljárás az áttéréseknél?*

— Ha valakinél megállapítjuk, hogy meggyőződésből óhajt hozzánk jönni, akkor gondoskodunk arról, hogy az illető az egyház tanítását, a katolikus hitet egész terjedelmében, alaposan megismerje. Evégből egy lelki vezető adunk melléje, aki vele az egész hitrendszert alaposan átveszi és különösen azokat a tételeket világítja meg, amelyeket az áttérő előbbi vallásában nem ismerhetett. A tanítással nemcsak az a célunk, hogy az áttérő a hitigazságokat alaposan megismerje, hanem hogy azokat a bennük rejlő szépségeknél és az élet küzdelmeiben különösen nagyjelentőségű belső erejénél fogva megszeresse. Csak így válhatnak ezek az igazságok nemcsak hitté, hanem erős meggyőződéssé is. *Egyedül ez képesíti az áttérőt arra, hogy az egyháznak ne csak névleges, hanem buzgó vallásos életet élő, értékes tagja legyen.* E tekintetben — mondhatom, — hogy a megtértek között igen sokan vannak, akik buzgóságban, az egyházhoz való hű ragaszkodásban felülmúlják sokszor a született katolikusokat is. Természetesen ez nem áll mindenkiére. Vannak, mert vannak, akik az áttéréskor többet ígérnek, mint amennyit később adnak.

Érdekes nyilatkozata végén a következő figyelemreméltó megállapításokat közölte még Lakatos Ottó dr.:

— Egyébként az áttérőkre is áll az, ami mindenkiére érvényes, *bármilyen felekezethez tartozzék, hogy lelkének nyugalmát, életének boldogságát csak a mély vallásosságban találhatja meg.* Az emberekben meg van a hajlandóság, hogy kétes értékű javakért, vagy egyéb előnyökért a vallásos élettől elszakadjanak. A tapasztalat azt bizonyítja azonban, hogy a mámor elszáll és az ember lelkében a tévedések helyét a józan ítélet foglalja el. Akkor újra visszatér a mélységes, hiten alapuló elhagyott életeszményhez. Ez történik az egyes embereknel és ez történik a nemzeteknél is.

Lakatos Ottó dr. mély gondolatokat tartalmazó fenti nyilatkozata után elégtétellel állapítjuk meg, hogy az áttérési járványról elterjedt hírek a fantázia birodalmába tartoznak. Szerencsére ezeknek a fantáziálgatásoknak divatja is napról-napra csökken.

Gyomorégés, gyomor- máj- epegöröcsök

Idéges gyomorbajok, álmatlanság, szédülés, emésztési zavarokkal járó lejtőzés, hányingernél, világírú amerikai

„GASTRO D.”

Gyógyszerrel elért eredményeket a bécsi Rockefeller-intézetben (Childs Spital) végzett hosszú kísérletek után a Wiener Medizinische Wochenschrift hosszú cikkekben méltatja.

Gastro D kapható gyógyszerárakban és drogeriákban, vagy postán megrendelhető 135.— lejtánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

zol, — magyarázta egy szürrealista — a gyönyörű ágyak és a száraz levelekkel borított padló azt fejezi ki, hogy az alvó ember gyakran úgy érzi, hogy ágyastól együtt nagy utazásokat tesz.

Az egyik ágy mellett vízmedence volt, melynek színén füvek usztak. A medence szélén anyaszüz meztelenül ült Helene Vanel az ismert színésznő, láncokkal teste körül. Egy pillanattal később fejest ugrott a medencébe, amelynek vize szétfröccölt a verniszázs közönségének ruháira. Helene Vanel azután kimászott a vízből, egy pillanatra eltűnt, átöltözött és széttépett hálóköntösben jelent meg újra és igen realiztikus rohamot mutatott be.

Nagy sikere volt egy viaszbábunak, melynek címe a katalógus szerint: Párisiuccák. A viaszbábu csinos fiatal hölgyet ábrázol, vastag fekete bajusszal, felsőteste fémdrótok közé van burkolva, jobbkezében zsebkezdőt tart, lábánál széttépett papirosok hevernek. A fiatal hölgy uszórúhát visek amely éppen a legdizsókétebb pontokon nem takarja testét. Ugyancsak nagy sikere volt „A nagyszerű hulla” című műnek, amely szép kis rokokószekrényből áll, a szekrénynek azonban legnagyobb meglepetésre négy női lába van, amely magassarku estélyicipót visel.

Aranykincset tartalmazó bőröndöt akartak átcsempészni a határon

Timișoara—Temesvárról jelentik: Costovici Dumitru és Cristescu Gheorghe, a jimboliai vámhivatal tisztviselői megvizsgálták a Timișoaran és Jimbolian áthaladó nemzetközi vonat utasainak csomagjait és közben a hálókocsi egyik szakaszában egy bőröndre lettek figyelmesek. Az utasok közül egyik sem vállalta a magáénak a nagy bőröndöt, mire a vámtisztviselők a jimboliai vámhivatalba szállították. Ott Ignatescu Nicolae vámfőnök jelenlétében kinyitották a bőröndöt, amelyben legnagyobb csodálkozásukra nagy kincset találtak. A bőröndben arany evőeszközök és kanalak, aranypénzek és különböző értékű papírok voltak. A bőrönd tartalmának értéke több millió lei. Miután bizonyosnak látszott, hogy az aranytárgyakat a határon akarták átcsempészni, megindult az eljárás. A hálókocsi összes utasait kihallgatták, de a vámtisztviselőknek nem sikerült a bőrönd tulajdonosát megtalálni. A hálókocsi kalauzáját őrizetbe vették, azonban ő is tagadta, hogy tudomása lett volna a bőröndről. A bőröndben talált értékekről értesítették a pénzügyminisztériumot, egyben az értékeket az állam javára lefoglalták.

Tízmillió lejt tartozik az államkincstár az újságírók nyugdíj-alapjának

Bucurestiből jelentik: Ma az újságíróknak egy küldöttsége jelent meg Enescu pénzügyi alminiszter előtt Emil Ciuceanu, az újságíró nyugdíj-pénztár alelnöke vezetésével és arra kérték az alminisztert, hogy a jövő évi költségvetésbe iktassa be az újságíró nyugdíj-pénztárnak járó ötmillió lejes szubvenciót, valamint az ugyancsak ötmillió lejes hátralékot.

Gramofonsikoly

a rossz álmok szobájában,

*kivilágított bárányponya, esős taxi, meztelen színésznő és a nagyszerű hulla
a szürrealisták nemzetközi kiállításán Párisban*

Párisból jelentik: A Rue Faubourg St. Honoré egyik kiállítási helyiségében megnyílt a nemzetközi szürrealista kiállítás. A verniszázsra rengeteg ember ment el.

Több mint háromezer ember rohanta meg a kiállítási helyiséget, ahol a szürrealisták a „tudat alatti világ” művészi kifejezését mutatták be, úgyhogy a rendőrséget kellett kivezényelni a közönség fékmentésére.

A szürrealista kiállítás a legvalószínűbb dolgok voltak láthatók. Igen nagy feltűnést keltett egy borostyánnal befuttatott autó, amelyben egy szőkehajú viasz nő ül estélyi ruhában, balszemén fekete monoklival. Az autó belsejébe vízvezetékcsövek voltak szerelve, amelyek ontották a vizsugarakat az autó „utására”. Valaki magyarázta, hogy ezt a „műalkotást”, amelynek címe: „esős taxi” Salvador Dalí spanyol művész alkotta, akinek akkor tá-

madt ez az ötlete, mikor Milánóban esni kezdett az eső és taxit vett, mire az eső elállt. Akkor jutott eszébe, mi történne, ha a taxiban belül is esnék az eső.

Igen nagy helyet foglalnak el a női viaszmodellek. Kiállítottak törött tojásokat, egy repedt szószostát, horpadt olajkannát, gombákat, egy kivilágított bárányponyát. Valamennyi mű a művész lelkületének egy-egy rejtett mozdulatát ábrázolta.

A kiállítás elképedt közönsége különösen nagy számban tolongott a „Rossz álmok szobájá”-ban, amelynek padozatát avar borította, míg a mennyezetet szeneszsákok fedték. A fal mellett egész sor fényűző ágyneművel megrakott ágy volt, kanárisárga huzattal. Gramofónlemezekről borzalmas sikolyokat adtak le a félhomályban uszó szobákban.

— Ez a szoba egy zürzavaros álmot ábrá-

Kedvező vallomások**Bratu tanár merénylőinek
bűnperében**

Braşov—Brassóból jelentik: Braşov—Brassóban ma folytatták annak a hat diáknak perét, akik merényletet követtek el Bratu tanár ellen. Az eddig elhangzott tanuvallomások, kivétel nélkül kedvezőek a vádlottak szempontjából. A Bună Vestire jelentése szerint dr. Milcoveanu a romániai diákszövetség elnöke, aki Braşov—Brassóba utazott tanuságtétel végett, inzultust szenvedett egy rendőrtisztól. A lap közli, hogy Goga miniszterelnök vizsgálatot rendelt el ebben az ügyben.

Abasohn, a bucuresti-i Politechnika helyettes igazgatója, ma megjelent a nemzetnevelésügyi miniszteriumban és bejelentette lemondását.

Bethlen István gróf feltűnéstkeltő nyilatkozata a román—magyar viszony kialakulásának jövőjéről

— A Berliner Tageblatt intervjua a magyarországi zsidó kérdéstről
és Magyarország kül- és belpolitikájáról —

Berlinből jelentik: A Berliner Tageblatt Bethlen István gróf nagyszabású nyilatkozatát közli Magyarország kül- és belpolitikájáról és az aktuális európai problémákról. Igen érdekes a magyarországi zsidó-kérdésről tett megállapítása.

— Jelentékeny gazdasági és társadalmi probléma ez — mondotta Bethlen István gróf, — amely az egész Közép- és Dél-Európa politikai életét mozgatja. Nálunk azonban a legnagyobb körültekintéssel oldandó meg a zsidó kérdés. Kétségtelen, hogy van ilyen Magyarországon. Nálunk az ipar, kereskedelem és a bankok nagy része nincs keresztény kézben. Másrészt azonban a magyar ember a világháború kitöréséig nagyon kevésbé érdeklődött a modern gazdálkodás iránt. Évek során, miközben a magyar ifjuság áttérte a gazdasági életre és elsajátította a gazdasági képességeket, egyre több lesz a magyar nemzetben azoknak a száma, akik vállalkoznak rá, hogy fokozatosan betöltsék keresztény elemekkel a gazdasági életet természetesen a magángazdaság alapján. Mi tehát ezt a kérdést a magunk módján, saját törvényeink keretében az evolúció formájában kívánjuk megoldani. Mindezeknek a szociális kérdések rendezése közben Magyarország, amely átszenvedte a kommunizmus uralmának rémségeit és borzalmaikat, elhatározott lesz a magántulajdon alapvető elvéhez, mint az európai társadalmi rend talapzatához ragaszkodni. A Szovjet közelsége megtilt számára ebben a kérdésben minden megakuvást.

Ezután a legitimizmusról szólt és kijelentette, hogy a király-kérdés Magyarországon nem aktuális. Majd a magyar külpolitikát illetően nyilatkozott Bethlen István és ezeket mondta:

— A magyar külpolitika akármennyire is igyekszik minden állammal, amely erre hajlandó, jóviszonyban élni, a Berlin-római tengelyen nyugszik. A római jegyzőkönyvek aláíró államainak budapesti tanácskozása a legvilágosabban kiemelte az észak-déli tengelynek, az antikommunista szövetségnek és Franco Spanyolországának európai értelmét. Ezzel azután Magyarország minden félreértést kizáró módon elutasította magától úgy a belföldön, mint külpolitikai viszonylatban a népfrontszerű törekvéseket.

Végül, — főleg a román viszonylatban, — a két nép egymásrautaltságáról a következőket mondotta:

— Románia, azóta, hogy Goga Octavian lépett kormányra, erősen foglalkoztatja az általános érdeklődést és így természetes volt, hogy a budapesti konferencia ehhez is hozzászólt. Aki tisztán látja a helyzetet, az nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy az európai politika egyik döntő kulcspontra a román-magyar viszony. A mi számunkra a Romániában élő magyar honfitársak sorsa első helyen áll. Ha Goga miniszterelnök hajlandó lesz a román kisebbségi politikában komoly fordulatot előidézni, akkor bizonyára sok mindenről lehet velünk beszélni.

Bárdossy Jenő bucuresti-i magyar követ kalandja két zsebtolvajjal, a „Modern“-színházban

— A fővárosi rendőrség rekord-nyomozással leplezte le a tetteseket —

Bucureştiből jelentik: Érdekes zsebtolvajlásról számol be egy bucuresti-i jelentés: a vakmerő zsebtolvajok Bárdossy Jenő bucuresti-i magyar követ hatszáz pengőt és ötszáz lei tartalmazó pénztárcáját emelték el a „Modern” színházban.

A magyar követ a színházi előadás után vette észre, hogy eltűnt a pénztárcája. Gépkocsin már a magyar követségre ment, amidőn megdöbbenve állapította meg, hogy a zsebtolvajok áldozata lett. Azonnal értesítette a bünyügyi osztály vezetőjét, aki azonnal intézkedett, hogy a magyar követ zsebtolvaját mielőbb kézrekeríthessék. A bucuresti-i rendőrség 24 óras bravuros nyomozás után leplezte a zsebtolvajokat Traian Alexandrescu és Zelig rovottmultu, a rendőrség által jól ismert zsebtolvajok személyében.

Alfred Pacsimade nyomozó osztályfőnök az ellopott pénztárcát és a pénzüsszeget személyesen adta át a meglopott magyar követnek, aki a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a bucuresti-i rendőrség gyors és sikeres munkájáról.

A spanyol kormányhaderő bombázta Valladolidot

Burgosból jelentik: A kormányhaderők repülőgépei erősen bombázták Valladolidot. A városra hetven bomba esett, a halott áldozatok száma 12, negyvenen megsebesültek. Az áldozatok között több nő és gyermek van. Az árvaház épülete súlyosan megsérült.

SELECT:

PREMIER!

5, 7-15 és 9-15 órákor

Mária nővér (Schwester Maria)

Egy nagy, tiszta és igaz szerelem története.

Camilla Horn, Svéd Sándor a világhírű operaénekes, Jávör Pál

Nagyon egyszerű!

csak a »Bayer« keresztre kell ügyelnie, akkor sohasem kap utánzatot, hanem mindig valódi

ASPIRIN

TABLETTA

Dolga Mircea halálára

Városszerte általános részvétet keltett a hír, hogy Dolga Mircea munkakamarai tisztviselő, a feloszlott aradi ipartestületnek éven át volt titkára, hosszú és kínos betegskedés után életének 52-ik évében meghalt. Dolga Mircea nagyfokú szívbaiban szenvedett, amely az utóbbi időben annyira elhatalmasodott rajta, hogy ágyba kényszerítette és végül is halálát okozta.

Az elhunyt volt ipartestületi titkár egyik legnépszerűbb személye volt a régi Aradnak. Nemzetiségre és felekezeti különbségre való tekintet nélkül szerette mindenki, aki ismerte. Népszerű tagja volt Arad legjobb román társaságának, de megbecsülték kisebbségi körökben is és általános rokonszenvet vívott ki maga iránt a legegyszerűbb emberekben is. Dolga Mircea joviális egyénisége.

Dolga Mircea, az örökifju optimista eseményekben és hanyattatásokban gazdag életpályát futott meg. Békevilágban egyik vezetője volt az akkori Arad aranyifjuságának. Amikor a háború kitört, mint zászlós ő volt a zászlótartója az első menetszázadnak, amely a frontra vonult. A háború első felében az osztrák-magyar hadseregben főhadnagyi rangig vitte fel, majd orosz fogságba kerültek, ahol csatlakozott az orosz foglyok között megalakult román légióhoz és mint annak egyik vezetőszemélyisége szerelt le az új imperium megalakulása után. Dolga Mircea érdemei elismerésül legfelsőbb helyről a „Steaua Romaniei” magas kitüntetését kapta meg.

Hivatali pályáját az aradi városházán kezdte meg, mert 1920-tól hét éven át, mint az elsőfokú iparhatóság főtisztviselője fejtett ki érdemes tevékenységet. Ennek elismerése volt, hogy 1927-ben az ipartestület titkárává választották. Kilenc évig működött mint az aradi ipartestületi iroda vezetője és ez alatt az idő alatt az aradi iparos társadalom osztatlan megbecsülését és szeretetét vívta ki. Az ipartestületi intézmény feloszlata után a munkakamarának lett tisztviselője.

Dolga Mircea mint sportember is ismert volt. Népszerű tagja több aradi sportegyesületnek és jobb éveiben egyik legjobb vívója volt a városnak. Mint tehetséges műkedvelő rajzoló és festő is meleg sikereket aratott. Több szellemes karrikatúrája jelent meg az Aradi Közlönyben is.

Temetése ma, pénteken délután fél 3 órakor lesz a Tribunal Axente ucca 3. szám alatti gyászszobából.

CENTRAL: Kettős premier műsor!
D. a. 5 óráról folytatódólagosan!
Öccsö helyarákkal!

A tenger ördögei

Kalandos élmények a tengerészek világában.
Victor McLagen, Ida Lupino, Preston Foster

A férfiak iskolája

Minden férfi agglégény — de csak amíg a nők aktívák!
Ann Harding, William Powell

Az Aradi Közlöny automata-telefonszámai:

Szerkesztőség20-14
Kiadóhivatal... ..11-51

Mai szólamok

Írta: CAREL CAPEK

NYILATKOZATOT TENNI az államiértiak előjoga. A bibliában például nincs feljegyezve, hogy Jézus nyilatkozatot tett volna, hanem csak az, hogy beszélt, lelelt és tanított. Az sincs feljegyezve, hogy valamit kijelentett volna, hanem csak az, hogy valamit mondott. Maga a Jólsten is, amint tudom, nem tesz nyilatkozatot, hanem legfeljebb megnyilatkozik. Legalább miniszternek kell lennünk, hogy nyilatkozatot tehesünk.

RENDÜLETLEN BARÁTSÁGRÓL BIZTOSITANI csak a diplomata szoktak. Ha a magánéletben hozzánk jönne valaki és rendületlen barátságról biztosítana bennünket, az a gyanu ébredne fel bennünk, hogy a pasas rá akar minket szedni.

ELISMERNI, VAGY EL NEM ISMERNI, ezek mágiikus szavak, amik a nemlétezőket létezőkké, a létezőket pedig nemlétezőkké varázsolhatják. Egy állam például kijelentheti, hogy nem ismeri el a kínai kormányt; e pillanatban nincs többé kínai kormány, Kínának nincs többé gazdája és a kínaiakat minden teketória nélkül agyon lehet verni. Ezt a hüvös szót azonban csak kormányok és államok vehetik igénybe. Ha közülük valaki a fejébe venné, hogy nem ismeri el a Zivnostenká Banka igazgatótanácsát s ennek következtében bemehet a legközelebbi fiókintézetbe, felőheti a hivatalnokokat és kivetheti a pénzt a kasszából, az ilyen embert valószínűleg banditának bélyegeznék. Nemzetközi téren ez nem szokásos.

A HATALMI ÉRDEKEK a nemzetközi politika egyik leghatásosabb fogalmát jelölik. A hiba csak ott van, hogy ezeket az érdekeket sem meghatározni, sem elhatárolni nem lehet.

A BÉKÉS EGYÜTTÉLÉS ÉRDEKÉBEN rendszerint sor kerül a fegyveres beavatkozásra is.

KORREKT KAPCSOLATOK a nemzetközi feszültség legenyhébb formáját fejezik ki. Az ugynevezett intim, baráti és szövetségi kapcsolatokat úgy látszik, nem tekintik korrekteknek.

IDŐJÓSLAT. Élénk nyugati, északnyugati szél, sokhelyen havasosó. A hőmérséklet nyugat felől csökken. Ködképződés valószínű.

Uj aranypénzt veret a Vatikánváros. Vatikánvárosból jelentik: Az olasz pénzverde arany pénzérméket ver a Vatikán számára. A pénzérmék pontosan másai az előzőeknek, de aransúlyuk kisebb, mert a vatikáni kormány követi Olaszország példáját a leértékelésben.

Fizetést kapnak a finn anyák. Finnországban életbelépett az az új törvény, amely elrendeli, hogy minden anya, akinek jövedelme nem éri el a létminimumot, az államtól állandó jövedelem-kiegészítést, prémiumot kapjon. Az állam a segítséget részint pénzben, részint természetben adja.

Szombaton iktatják be az aradi Kereskedelmi és Iparkamara új vezetőségét. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara élére tudvalevőleg új átmeneti bizottságot neveztek ki. Ennek a bizottságnak beiktatása szombaton történik meg.

Jogaikba visszahelyezett kisebbségi tanácsok. Timisoara—Temesvárról jelentik: A római katolikus főgimnázium igazgatóságát az elmúlt év januárjában arról értesítették, hogy a közoktatásügyi miniszter rendelettel visszavonta Obornik Etel tanárnő és Vaida Ernő tanár végleges működési engedélyét. A tanár és a tanárnő ideiglenes működési engedélyt kaptak, de végleges működési engedélyük visszavonása régi jogukat érintette és ezért a rendelet megsemmisítése érdekében Kun Ferenc dr. közigazgatási pert indított. A helybeli ítéletábra mint közigazgatási bíróság tegnap hirdette ki döntését. Az ítéletábra mindkét keresetnek helyt adott és elrendelte Obornik Etel tanárnőnek és Vaida Ernő tanárnak régi jogaikba való visszahelyezését.

Ismét elhalasztották dr. Ungár Adolf ügyvéd, a Timisoara—temesvári Magyar Párt ügyvezető elnöke ügyének aradi tárgyalását. Mint ismeretes, Ungár Adolf dr. ellen a Timisoara—temesvári törvényszék bírái pert indítottak rágalmazás címen. Az Aradon megindított rágalmazási perben még egyetlen tárgyalást sem tarthattak, miután az ügyvel kapcsolatos akták az Oradea—nagyváradi törvényszék vizsgálóbírójánál vannak. A mai tárgyalást március 1-re halasztották el azzal, hogy addig beszerzik a szükséges aktákat.

A telefonkönyvből végrendekezett. Egy oxfordi dúsgazdag magánzó vadidegen emberekre hagyta vagyonát. Se szeri, se száma nem volt a hirtelen támadt örökösöknek. Akadt közöttük olyan, aki csak szerény tíz fontot örökölt, a másik viszont ezret, az egyiknek egy bérpalota szakadt a nyakába, a másik viszont egy ősi családi pecsétgyűrűnek lett tulajdonosa. Csak a rokonok nem kaptak semmit. Végre kiderült a titok nyitja. A külön öreg ur egyszerűen felütötte a telefonkönyvet és onnan diktálta ötletszerűen a végrendeletbe a neveket. Így tréálta meg rokonait, ismerőseit.

Figyelem! Olcsó fehér hetek!

Február 28-ig a raktáron lévő vászon, Chiffon, köpper és kanapászok rendkívül olcsó árban kaphatók. **Paplan már 290 leitől!**

1-a Len-aprett ismét kapható 68 leiert
Nyugdíjasoknak külön kedvezmény!

Ocskay Ede textilcég

Strada Metianu 7. szám

Uj uccák keresztelője Aradon. Aradváros legutóbbi ülésén Mureşan Ioan főmérnök jelentést tett arról, hogy több olyan uccája van a városnak, amelynek eddig még nincs neve. A város vezetősége Crisan Ascaniu és Dragos Adam bizottsági tagokat bízta meg azzal, hogy az új uccák elnevezésére vonatkozóan javaslatokat terjesszenek majd elő.

Aranyérmé és beldugulásnál, valamint az ezekkel járó derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamok esetén reggelenként egy-egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűviz csak hamar kellemes megkönnyebbülést eredményez. Kérdezze meg orvosát.

A csehszlovák hölgyecsapat a Corbillon-sereg nyertese. Londonból jelentik: A Corbillon-serlegért folyó hölgyecsapat versenyt a csehszlovák hölgyek nyerték meg 7. győzelemmel. Magyarország hölgyecsapata 5 győzelemmel az ötödik helyen végzett.

Négyezerötven halottat égetnek el a bucuresti-i krematóriumban. Bucurestiből jelentik: A „Cenusa” bucuresti-i halotthamvasztóban 1928 óta 4226 holttestet hamvasztottak el. A hivatalos jelentés közlése szerint évente mintegy 450 halottat égetnek el a bucuresti-i krematóriumban.

Nemzetközi mintavásár Szmírnában. Az ankarai román követség közlése szerint Szmírben (Szmirna) augusztus 20. és szeptember 20-ika között nemzetközi mintavásárt rendeznek. A román követség felhívja a romániai iparosokat és kereskedőket a nemzetközi mintavásáron való részvételre.

Si-leckék, könyvbő

KEZDŐ SI-BAJNOK: Ejnye, mit is kell tennem most ebben a pillanatban?...

Elefánt a fogorvosi székben

A Barley-cirkusz Alfréd nevű elefántja megsértette egyik agyarást és az orvosok szerint csak tömésrel lehet a dolgot rendbehozni. Attól kellett tartani, hogy dührohama tör ki az elefánton, ami egy 3500 kilogramm súlyú állatnál nem veszélytelen és ezért csett alkalmaztak. Alfrédot a porondra vezényelték, mintha próbát akarnának tartani vele. Mikor az állat arra a helyre ért, ahol a láncok és kötelek elő voltak készítve, az idomító kiadta a parancsot: „**lekioldj!**”. Az állat engedelmessé vált, erre hirtelen megkötözték s lefogták ormányát is. Megjelentek az orvosok egy különleges furógéppel s a műtét megkezdődött. Alfréd fészkelődött, trombitált s „**arckifejezése**” szemtanúk szerint nagyon hasonlított a fogorvosi székben ülő fogfájós betegek rémült és szenvedő arckifejezéséhez. A furó közeljárt az ideghez, Alfréd türt, szenvedett, de nem dühögött. Negyedóra múlva vége volt a műtétnek. Alfrédot óvatosan megszabadították kötelekeltől s az állat jó betegnek bizonyult. Megfélemlítve és csendesen követte őret az istállóba, ahol ropogós cukorral vigasztalták a kiállott szenvedésekért.

Uj katolikus temető-részt adott a városvezetés. A római katolikus egyházközség azt a kérést terjesztette a város vezetősége elé, hogy az Eternitaea temetőben újabb területet bocsásson rendelkezésre a római katolikus vallású halottak eltemetésének céljaira. A város vezetősége a kérést teljesítette.

Medgyaszay Vilma, a legnagyobb magyar szonon-énekesnő ünneplése. Budapestről jelentik: Vasárnap este ünneplték meg Medgyaszay Vilma-nak, a magyar szonon egyedülálló tolmácsolójának harmincéves jubileumát. A zeneakadémia nagy természetalkalommal zsufolásig megtöltötte a közönség. Fedák Sári köszöntötte az ünneplést, kezében egyetlen szál rózsával, mint a régi Kukorica János a régi Iluskát. Ők alakították ugyanis annakidején a János vitéz két főszerepét. A jubileumon sok kiváló művész és az ünneplést számos volt kollégája működött közre, így: Sándor Erzs, Rösler Endre, Makay Margit, Békeffy László, Salamon Béla és mások.

Uj magyar alispán. Győről jelentik: Az egyesített Győr, Moson és Magyar-Pozsony megyék alispánjává a vármegye díszközgyűlése egyhangúlag dr. Telbisz Miklós főjegyzőt választotta meg. Az új alispánt elsőnek Albrecht főherceg és Breyer István megyéspüspök üdvözölte.

ÓRIÁSI NAPFOLT ZAVARJA A RÁDIÓZAST. Londonból jelentik: A greenwichi csillagvizsgáló olyan óriási naptóltot fedezett fel, amilyent 1875. óta nem láttak. A naptólt akkora, hogy szép időben pusztán szemmel is tisztán látni lehet. A csillagászok számítása szerint a naptólt kiterjedése 3 és fél milliárd négyzetmérföld. Még így is csak a Nap félgömbjének alig három ezrelékét teszi ki. A naptólt a Nap felső jobbsarkában mint szabálytalan, hosszukás fekete folt látszik. A tudósok szerint a rádió leadási és vételi zavarok alkalmasint az óriási naptólt feltűnésére vezethetők vissza, mert egyrészt mágneses viharokat okoz, másrészt teljes fadingle vezet nappal. A greenwichi csillagvizsgáló egyébként 1937. július és október folyamán is nagy naptóltokat fedezett fel, de ezek messze elmaradtak a mostani óriási naptólt mögött.

Békéscsabai festőművész sikere Hágában és Londonban. A magyar őstehetségek budapesti kiállítása alkalmával a kritika nagy elismeréssel emlékezett meg Miklós István békéscsabai festőművész képeiről. Képei általános feltűnést kellettek, a kiállítás látogatóinak lelkét megfogta a festőművész képeinek őszintesége. Most újabb elismerés érte Miklós Istvánt: a magyar őstehetségek képeiből január 3-án kiállítást rendeztek Hágában. Huszonegy szép képet küldött el Miklós István, amelyek óriási sikert arattak a kiállításon. Hága után Londonban is rendeznek kiállítást a magyar őstehetségek képeiből, így az angol fővárosba is átkerülnek a békéscsabai festőművész képei.

Csatorna, amely Amerikától Ázsiáig ér. Washingtonból jelentik: Isac amerikai képviselő bejelentette, hogy törvénytervezetet fog benyújtani egy 10 millió dolláros hitel nyitására vonatkozólag. Ez az összeg a Csendes- és Atlanti óceánt összekötő csatorna építéséhez lenne szükséges. A csatornát Nicaraguában építenék. A törvénytervezet 300 milliós belföldi kölcsön kibocsátásával is foglalkozik. A csatorna azért szükséges, mert a Panama-csatorna nem alkalmas a hajóhad átkelésére. Az átalakítási munkálatok 10 évet vennének igénybe. A távolkeleti helyzet pedig sürgeti a hajóhad gyors mozgási lehetőségét. Ez a csatorna tehát Nicaraguától Kínáig érne.

Kulturális kérdések

az aradi román kulturális egyesületek szövetségének vasárnapi kongresszusán

Az aradi román kulturális egyesületek szövetsége, amely dr. Marşieu Iustin elnöksége alatt fejt ki rendkívül értékes tevékenységet január 30-ikán vasárnap tartja meg kongresszusát a Moise Nicoară fiuliceum dísztermében. A kongresszus délelőtt fél tizenkét óra körül nyílik meg Marşieu Iustin dr. bevezető beszédével, majd dr. Magier Andrei, Arad ortodox-román püspöke mond beszédet. A műsor ezután a következőképpen alakul:

Constantinescu Alexandru tanár előadása „A román kultúra szerepéről a nyugati határszélén.” Délután négy órai kezdettel dr. Radu Cornel igazgatófőorvos tart előadást „Arad megye román monografiájáról”, majd pedig dr. Ciuhandu Gheorghe lelkész az aradi irattár létesítéséről beszél. Crişan Ascaniu, a Moise Nicoară igazgatója az aradi Kulturpalota szerepét ismerteti, dr. Nichi Lazar kulturpalotai igazgató pedig „Az arad megyei régészeti ásatásokról” tart előadást. Végül pedig dr. Caius Lepa, a tanítóképző igazgatója egy aradi néprajzi múzeum létesítésének szükségességére világít rá. Este kilenc óra körül a kongresszus tagjai közös vacsorán jelennek meg.

MINDEN ÉVBEN CSAK

Vigyázzunk

„az olcsó cukor”
árusítójára!

Az utóbbi napokban több feljelentés érkezett be az aradi központi rendőrség bűnügyi osztályára egy félszemű, ötven év körüli, nyulánk, rosszul öltözött férfi ellen, aki mintegy husz embert csapott be. A szélhámós férfi a hiszékeny embereknek olcsó kockacukrot ajánlott megvételre. Elmondotta, hogy nagyobb követelése volt a cukorgyártól és annak ellenértékét cukorban kapta meg. Közölte kiszemelt áldozataival, hogy nagy szüksége van a pénzre és ezért a napi áránál 30-40 százalékkal olcsóbban adja át nekik a cukrot. Sokan hitelt adtak a határozott fellépésű szélhámósoknak és elkísérték „lakásáig”, amely rendszerint, valamelyik átjáróházban volt. Itt a szélhámós közölte a „vevő”-vel, hogy felesége súlyos beteg és ezért nem bírja felvinni a lakásba. Ezért a szélhámós előre elkérte a cukor árának összegét azzal, hogy a cukrot a lakásában kiméri és azonnal átadja a ház előtt hagyott áldozatának, aki természetesen hiába várt a szélhámósra, mert az az átjáróház második kapuján keresztül kerekelt oldott. A becsapott emberek károsodása több ezer leire rug. A rendőrség nyomozást indított a vakmerő szélhámós kézrekerítésére.

Előkelő részvénytársaság keres

román, magyar és német nyelvtudással intelligens gép- és gyorsírásban tőkésletés

tisztviselőt, vagy tisztviselőt.

Ajánlatokat fizetési igények megjelölésével, személyi adatok és életviszonyok pontos közlése mellett a kiadóhivatkozásra „Elsőrendű munkaerő” jellegre kérünk.

— SZÁZÉVES A CSARDAS. Az idei farsangnak külön kedves jubileuma van: a csárdás százéves. 100 évvel ezelőtt Oradea—Nagyváradon Reviczky Fridrich felügyelete alatt rendezett bihori kasznóbálon mutatták be először a verbunkosból alakított páros szilaj táncot, a csárdást, amelyet első ízben Reviczky Fridrichné szül. Juricskay Amália, Ferdényi Viktória, Antónia és Jozepha, öt délceg magyarrahás ifjú karján lejtettek, a megyebeli és a máshonnan összesereglett vendégek teljes meglepedésére. A csárdás ezen a bálon nyert polgárjogot a magyar uri társaságokban.

— Visszavonták a szocialista vezetők kizárását. Bucurestiből jelentik: A szociáldemokrata-párt végrehajtó bizottsága mai ülésén megemlítette Flueraş és Micescu szocialista-párti vezetők kizárásáról szóló végzést.

— Shirley Temple tiszteletbeli rendőr. Los Angelesből jelentik: Los Angeles rendőrsége tiszteletbeli női rendőrré választotta Shirley Temple-t, a híres gyermek filmszínészt, akinek ünnepélyesen átnyújtották a rendőrnői jelvényt.

— Turisztika. A Carpatina turista egyesület 1. hó 30-án kirándulást rendez a Podgoriára. Utvonali: Ghioroc—Cladova—Radna. Indulás reggel 8 órakor a villanyossal. Vezető: Kuntz Sándor.

A magyar kormányzó látogatása

egy kötelességtudó, életveszélyesen megsérült budapesti rendőrfőtörzsmester kórházgyánál

Budapestről jelentik: Néhány nap előtt Hajtó Antal rendőrfőtörzsmestert szolgálatának teljesítése közben a külvárosban, támadás érte. Éjnek idején három betörőt ért tetten, akiket le akarta tartóztatni, de ezek revolverrel a kezükben megtámadták és eközben két lövés érte, amelyek egyike hasába fúródott és életveszélyes sérülést ejtett

rajta. A rendőrfőtörzsmestert a budapesti Szent István kórházba szállították, ahol azóta állapotában javulás állott be. Délelőtt a főtörzsmestert Horthy Miklós magyar kormányzó Széll magyar belügyminiszter kíséretében a kórházban meglátogatta. Hosszasan elbeszélgetett vele, önfeláldozó magatartásáért megdicsérte és átnyújtotta neki a magyar ezüst érdemérmét.

A bukott abesszin négusnak ajánlják fel a Nobel-békedíjat?

Felháborodással tárgyalja az olasz sajtó

Rómából jelentik: A Popolo d'Italia élénk megütközéssel számol be arról a hírről, hogy a svéd képviselőház tagjai között mozgalom indul meg, hogy az ez évi Nobel békedíjat a volt abesz-

zin császárnak ítéljék oda. Az olasz lap ingerülten tiltakozik a terv ellen és azt írja, hogy az egyrészt tiszteletlenség volna a békedíj megalapítója Nobel iránt, másrészt pedig kegyetlen gunyt üznének a volt abesszin négussal.

An angol légihaderő

„békeállománya“

Az egyik angol napilap érdekes cikkben számol be az angol légi fegyverkezés tervéről. Értékelése szerint 1938. végére az angol légi haderő nem kevesebb, mint tízezer repülőgép fölértékeléssel fog rendelkezni. 1938. év folyamán a kiöregedett és korszerű gépek mellett már lassu repülőgépeket kicserélik és értékesítik. Ezeket a repü-

EGY „PAULA WESSELY” FILM

lőgépeket pótolják elsősorban, de ezenkívül emelk a repülőflotta létszámát is. Az év végére a brit szigeteken 1760 első vonalbeli repülőgép fog állomásozni és minden egyes elsővonalbeli gép után a becslés szerint legalább négy tartalék-gép áll készenlétben, úgyhogy az angol anyaország repülőgépeinek békeállománya messze túlhaladja majd a tízezeret. Azon gépek között, amelyekkel a kiöregedett gépeket pótolják, félelmetes hatású, ultramodern gépmadarak is vannak, amelyek 500-600 kilométeres óránkénti sebességgel szelik a levegőt. Az angol légi haderő jelenlegi állása — az angol lap értesítése szerint — 1542 elsővonalbeli repülőgép, a tengerészeti haderő repülőgép parkja 217 darabból áll, a tengerentúlon pedig 126 angol repülőgép állomásozik.

A Magyar Párt felhívása választó polgáraihoz

Felhívjuk azokat a polgártársainkat, akiknek választói joga még nincs rendezve, hogy sürgősen jelentkezzenek a Pártirodában, Str. V. Goldis 8. szám alatt délelőtt 9-1 óráig.

JELENTKEZZENEK:

1. Mindazok, akiknek volt választói joguk és azt gyakorolták is, de valami okból töröltettek, vagy kimaradtak a választói jegyzékből.

2. Mindazok, akik ezideig nem rendelkeztek választói joggal és a választói névjegyzékbe nem voltak felvéve.

3. Azok, akik 21-ik életévüket az idén, vagy tavaly betöltötték, de választói joguk eddig elintéztve nem volt.

4. Mindazok a 21-ik életévüket betöltött, férjezett, vagy hajadon hölgyek, akiknek polgári iskolai, vagy más középiskolai végzettségük van. Mindazok az állami, megyei és községi tisztviselők és nyugdíjasok, valamint hadiözvegyek, kitüntetett és kulturális, vagy jótékonycélú egyesületi vezető hölgyek, akiknek ezideig a választói joguk nem nyert elintéztést.

5. Mindazok a 25-ik életévüket betöltött és mezőgazdasági adót fizető földművesek, akiknek mezőgazdasági kamarai választói joguk nem volt meg.

AZ ARADI MAGYAR PÁRT ELNÖKSÉGE

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

WEISZ gyógyszerész, Piața Avram Jancu 12. (Tel. 15-20.)

JANKA gyógyszerész, Bulev. Reg. Ferdinand 25. (Tel. 11-00.)

Dr. DICK gyógyszerész, Str. Marasesti 1. (Tel. 17-48.)

— Megjelent a legújabb ROMÁN NYELV-TANFOLYAM. Összeállította Gál Zoltán, kapható a „CULTURA” KÖNYVKERESKEDESZEN. Okvetlen lapozza át a könyvet.

— XI. Pius pápa szózata zárja be Budapesten az Eucharisztikus Kongresszust. A Szentév nagy eseménye a Budapesten megtartandó Eucharisztikus Kongresszus, amelyre az öt világrész minden pontjából zárandokolnak a magyar fővárosba a katolikus hívők százezres tömegei. A magyar rádió a kongresszus minden fázisáról helyszíni közvetítést ad nemcsak a magyar hallgatóknak, hanem Európa, Ázsia, Amerika és Afrika katolikus híveinek. XI. Pius pápa zárószózatát Castelgandolfóból közvetíti a magyar rádió. Minderről részletesen beszámol a Rádióélet most megjelent száma.

J E L E N I K M E G

A színház műsora

Ma este operettpremier:
Esernyős király

Rak Benatzki nagysikerű operettjét mutatja be ma este a színház, kitűnő szereposztásban. A teljes zenekart Szabó Ica vezényli. Krémer Manci, Gábor Mara, Dálnoky Dudus, Badóczy István, Karácsonyi Miklós, ifj. Szendrey Mihály, mindenki az egyéniségének megfelelő szerepet játszik a darabban. Az „Esernyős király” pénteken és szombaton este műsoron van.

A színház hírei

* Szombat délután 5 órakor: „Gyertyafénynél”, operett. Gábor Marával a főszerepben, olcsó helyárrakkal.

* Vasárnap 3 előadás a színházban: Délután 3 órakor: „Mágnás Miska”, operett. Gábor Marával a főszerepben, olcsó helyárrakkal.

Délután 6 órakor: „Sárgapitykés közlegény”, operett. Az aradi premier főszereplőivel: Krémer Manci, Gábor Mara, Gách Edith, Mátrai Rózsi, Ágai Margit, Badóczy, ifj. Szendrey, Szabadkai Miklós, Karácsonyi, Németivel a főszerepekben. Wiesner-pár táncduettjei szenzációcsak! Vezényel és a slágerdalt éneklő Szabó Ica.

Este 9 órakor: „Cigányprimás”, nagy operett.

A színház heti műsora:

Péntek este 9 órakor: „Esernyős király”, operett-bemutató.

Szombat délután 5 órakor: „Gyertyafénynél”, operett, Gábor Marával.

Szombat este 9 órakor: „Esernyős király”, operett, másodsor.

Vasárnap délután 3 órakor: „Mágnás Miska”, operett, olcsó helyárrakkal.

Vasárnap délután 6 órakor: „Sárgapitykés közlegény”, operett.

Vasárnap este 9 órakor: „Cigányprimás”, operett.

Égi jel

Irta: Máral Sándor

A budapesti csillagvizsgáló intézet rendkívül érdekes szakvéleményt adott arról a „Hermesz” nevű parányi bolygóról, mely múlt év októberének végén, „majdnem” összeütközött a Földdel. Több tudós szerint ez az öt kilométer átmérőjű bolygó — mint ezt az utólagos számítások megállapították — mindössze félmillió kilométer távolságban haladt el Földünk pályája mellett. Félmillió kilométer a végtelenségben egyértelmű a semmivel. A „Hermesz”, tudományos szempontból miniatűr építést, összeütközés esetén pontosan a földgömb északi felén, tehát Európában hullott volna le. Az összeütközés ereje kiszámíthatatlan. Valószínű, hogy ez esetben Európa nagyobb fele megsemmisült volna. A veszély elmúlt. Lélegezzünk fel koccintsunk.

Több éve hangoztatják, szóval és írásban, európai közirók, írók és próféták, hogy jó lesz vigyázni. Most itt a bizonyíték; igaz, csak „majdnem” bizonyíték. Több éve hirdetik; csekély eredménnyel, hogy Európa ellen ismeretlen erők terveznek valamit, több éve írjuk, még sokkal csekélyebb eredménnyel, hogy Európa tervez önmaga ellen valamit s ha jobb szellemei nem kapnak észbe, egy napon rossz vége lesz az egésznek. Erre a kozmikus megoldásra, mely alapos és gyökeres lett volna, természetesen nem gondolt senki. A kollektív biztonság elvének mániákus hirdetői éppen olyan kevésbé számoltak a „Hermesz”-szel, mint a közrendészet felelős tényezői. Évek óta hallunk mindenféle veszélyről: a sárga veszedelemtől, a kommunista veszedelemtől, a gáz- és a bacillus-háborútól, a világnézeti örvényesről; de a föltevés, hogy a világűrben ismeretlen valaki parittyával megcélozza s egy napon ötkilométeres kavicsal halántékon lövi a Földet, ez az utópisztikus és gyökeres megoldás még H. G. Wells-nek sem jutott eszébe. Most felvilágot az Égi Jel s fejkavarva nézünk utána. A rendőrség itt nem tehet semmit. Gyakorlatból tudjuk, hogy itt még a Népszövetség sem tehet semmit. Felháborodva kérjük: mi ez, kérem? Ezt is lehet? Már a világegyetem sem tartja be a játékszabályokat? Hol vagyunk, Erdőben, vagy egy rendezett világűrben, ahol mindenkinek megvan a szabott helye és pályája, stréber bolygók nem rendezhetnek alkalmi kirándulásokat, megbontva az Örök Rendet, mely — kezd kiderülni — nem is olyan örök s éppen úgy felítve van önkényvel és rendtelenséggel, mint a Föld és az emberek dolgai? Rendírt!

De a rendőr egyelőre tehetetlen a világűrben s az elvillanó Égi Jel kószá fényénél vetítsük fel egy pillanatra a látomást, mi lett volna, ha?... Hát Istenem, Először is fülcsikétő csattanással kezdődött volna. Aztán megjelennek volna Európa megmaradt, országaiiban a megmaradt napilapok különkiadásai, ötcentis címekkel, mint: „Páris, London, Berlin és Róma elpusztultak.” Vagy: „Tiranából jelentik, hogy Nyugat- és Közép Európa megszűnt.” Fölteve, hogy Genfét megkímélte a kószá csillag pusztítása, elképzelhető, hogy a Népszövetség rendkívüli tanácsulást hívott volna össze. Ezen a tanácsülésen, melyet a delegátusok csak gyéren látogattak, mert a tagországok egyszerűen kiléptek a Szövetségből, más része elpusztult, az elnök — valamelyik délamerikai állam kiküldöttje — reszkető hangon bejelentette volna, hogy a Népszövetség bizottságot küld ki a szerencsétlenség okainak megvizsgálására s a bizottság jövő októberében részletes jelentéssel számol majd be a katasztrófa eredetéről, jelentőségéről és várható következményeiről. Aztán elnapolták volna az ülést; ez egészen biztos. Valószínű az is, hogy a megmaradt tanács tagok csendes elképedéssel állapították volna meg, mennyivel kevesebb baj van egy Európával, amely nincsen mint egy Európával, mely van. Az összes függő kérdések, — a spanyol polgárháború, a japán—kínai konfliktus, a földközítengeri biztonság kérdése s más ilyen bagateltek — lekerültek volna a napirendről. Az emberiség megmaradt része mély és őszinte elcsodálkozással észlelte volna, hogy ami teg-

nap még megoldhatatlan problémának tetszett, amibe államok nem tudtak belenyugodni, ami egy földrészt arra készítetett, hogy a csecsszópotat is szuronygyakorlatokra nevelje, mindez egyszerre értelmetlen és felfoghatatlan. Józan ésszel meg sem lehet érteni, mi bajuk volt a

„Hermesz” látogatása előtt e Földön az embereknek?..

Igy történt volna, ha... Szerencsére nem így történt. Európa megmaradt, összes problémáival, melyek megoldhatatlanok, vigan gurul sorsa elé s fűtviül földi és földöntuli jelekre.

Mivel gazdagította a tudomány az emberiséget 1937-ben?

Vasárnapi cikkünk befejező része.

A sinterit szivacszerű halmazállapotban levő vas. Kétüteműen használják csökötések tömítésére. Ugyanílyan a trilit, ezt fröccsöntéssel gyártják szerves vegyületből készített anyagból. Ez jóval tömörebb és szilárdabb. Főként rádió alkatrészeket állítanak elő belőle.

Amerikai találmány a catalin. Ez folyékony, formába önthető, színezhető s megmerevedés után faragható. Fenol, formaldehid és alkohol keverékéből állítják elő.

A könnyű fémek használhatóságát nagymértékben lehetővé tette az ugynevezett fröccsöntés tökéletesítése. Ezzel az eljárással 5—10 atmoszférás nyomás segítségével nagyobb tömörítést tudnak adni a felületnek és az így készített tárgyról az a benyomásunk, mintha kovácsolt vas volna.

A műanyagok között van még a főleg szigetelésre használatos luvican, ez 125 Celsius fokot is elbír.

A németek azt állítják, hogy végre megcsinálták a tökéletes helikoptert, vagyis a helyből felemelkedő repülőgépet. Reitsch Hanna, az ismert német pilótánő mutatta be ezt a helikoptert, öt légszavartja van.

A repülés terén az elmúlt évben az a legjelentősebb esemény, hogy az amerikaiak megcsinálták a néprepülőgépet. A legújabb típus az Aircar, ezt a Gvinn Aircraft Company készíti. A Waterman-repülőgép pedig autól is használható, csak le kell szerelni a levegőből való leszállás után a szárnyait. Sebessége óránként a levegőben 160-165 kilométer. Ezek a repülőgépek amerikai fogalmak szerint igen olcsók, annyiba kerülnek ott, mint nálunk egy jobb fajta gépkocsi.

Az amerikaiak a múlt év legnagyobb találmányának a gyapottartó gépet tekintik, mert feleslegessé teszi az emberi munkaerőt. Szociális szempontból természetesen sok és éles kifogást emeltek használata ellen.

A térhatású mozgófénykép tökéletesítése nagy ütemben folyik. Tudjuk, hogy van már film, amely a térbeliség három méretének benyomását kelti, ha jobbszemünkön zöld, balszemünkön pedig piros szemüveggel nézzük. A francia Martin és töle függetlenül az olasz Guido Jellinek most azt mondja, hogy sikerült a szabadszemmel látható térhatású film problémáját megoldania. Tanulmányuknak az a veleje, hogy fokozatos megvilágítással, különböző rétegekben veszik fel a filmet.

A polarizált fény nagy szerepet visz az elmúlt év fényképzési és technikai felfedezéseiben. Segítségével ablaküvegen át lehet már fényképezni. Készíthető felvétel fényes tárgyról is, a bántó reflexek teljesen kikapcsolódnak és a képeffektusok igen élesek. Használják továbbá anyagok, így például szövetek színének megvizsgálására. Főleg a hölgyek az üzlet ajtajában vizsgálatták a szövet színét vásárláskor, ahol polarizált fényrel van a kereskedő felszerelve, ott biztosabban és pontosabban lehet a pultr mellett a szövet színét megállapítani. Amerikában már alkalmazták.

A párisi vilákiállításán öt millió voltos elektromos áramot tudtak előállítani. Ezt eddig csak Berlinben és Cambridgeben tudták megcsinálni.

Igen nagy szabású és sok tekintetben eredményes munka folyt az elmúlt esztendőben a fizika terén. Főleg a fizikának az atomokkal foglalkozó ága mutat fel új és ismereteinket gyarapító megállapításokat. Az atomfizikusok mostanában mindenképp előtt az atom magjával foglalkoznak. A magfizika rendkívül bonolyult tényeket és folyamatokat tár fel. A Kaiser Wilhelm-Institut für Chemie-ben két tudós, Redemann és Strassmann igen érdekes atommagiolyamatot fedezett fel. Ez annyiban igen jelentős, mert először állapították meg teljes bizonyossággal, hogy az atom egyidőben két neutront lökött ki. Ugyanis neutronokkal bombázták ezüstöt és megállapították, hogy a 107 atomtömegű ezüst befog egy neutron, majd átalakul 108 atomtömegű radioaktív ezüstre és kilök magából két neutron. A koppenhágai Bohr Intézet egyik dolgozója pedig arról számol be, hogy a kozmikus sugárzás keletnyugati effektusának ténye negatív proton feltételezését teszi szükségessé. Ez a negatív

proton csak negatív elektromos töltésével különbözne a protontól. Az intézet tudományos sulyára a kezesség, hogy komoly tanulmányról van szó. Ennek ellenére nagy kétkedéssel fogadják a megállapítást.

H. C. Urey, a nehéz hidrogén felfedezője ebben az esztendőben nagy mennyiségben elő tudta állítani az általa 1935-ben felfedezett nehéz nitrogént. Tudnivaló, hogy a nehéz nitrogén a nehéz nitrogénnek ugynevezett izotópja, még pedig 15 atomtömegű izotópja. Az izotóp elemek vegyi tulajdonságai mindenben megegyeznek egymással, csak atomtömegük különbözik.

A biológia terén főleg az öröklődéstani mutatók fel sok értékes eredményt. Magyar szempontból is igen jelentős a most Pasadenaon dolgozó Koller Piusz felfedezése az ember ivarkromoszómáinak kérdésében. A kromoszómák a sejt magvában vannak és sejtoszóláskor figyelhetők meg megfelelő módszerekkel. Koller végérvényesen tisztázta azt a folyamatot, amely az X és Y ivarkromoszómával az ugynevezett redukciós osztlás során lejáró szódik. Vizsgálatainak eredményeit az edinburghi tudományos akadémián mutatta be s a nemzetközi tudományos világ nagy elismeréssel fogadta a fiatal bencés felfedezését. J. B. S. Haldene e felfedezés alapján megcsinálta az ember első kromoszóma-térképét. A két említett kromoszóma tartalmazza azokat az örökléstani különleges egységeket, géneket, amelyek meghatározzák, hogy az egyén férfi vagy nő lesz.

A kereskedelmi középiskolák új beosztása

Bucurestiből jelentik: I. Petrovici közoktatásiügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben részletesen megállapították az országban lévő fiú- és leánykereskedelmi gimnáziumok és liceumok jellegét. Eszerint betűsorrendben A, B, C, D, E, F, jellegű kereskedelmi iskolákat állapítottak meg.

Az A) típus: A négy osztályos fiú-, vagy leánykereskedelmi gimnázium.

B) típus: A négy osztályos kereskedelmi fiú- és leánygimnázium, amelynek párhuzamos osztályai vannak (a, és b, osztályok).

C) típus: A négy felső osztályos (V-től VIII-ig) kereskedelmi fiú- és leányliceumok.

D) típus: A nyolc osztályos kereskedelmi fiú- és leányliceumok.

E) típus: A tizenkét osztályos (az első négy osztály párhuzamosan haladó a, és b,) kereskedelmi fiú- és leányliceumok.

F) típus: A tizenhat osztályos (minden osztály párhuzamosan haladó a, és b,) kereskedelmi fiú- és leányliceumok.

Az aradi kereskedelmi leány- és fiúliceum a D) típushoz tartozik.

Egy év: büntetés cukorrépa-lopásért

Az aradi törvényszék első tagozatának Efriescu—Tautu-tanácsa ma tárgyalta Kollár József Galşa—galsai legény lopási ügyét. A múlt év januárjában Razman Gheorghe Galşa—galsai földműves feljelentést tett a csendőrségen ismeretlen tettes ellen, hogy nagymennyiségű cukorrépat lopott tőle. A csendőrségi vizsgálat megindult, a gyanu Kollár Józsefra terelődött, aki azonban tagadta a terhére rótt bűncselekményt.

A mai tárgyaláson Kollár kijelentette, hogy nem lopott, ezzel szemben a többiek egész sora ellene vallott és voltak olyanok is, akik látták, amikor Kollár elvitte a cukorrépat. Palincsa Ioan ügyvéd a sértett fél nevében kérte a vádlott megbüntetését, ugyszintén Gitta főügyész is a példás büntetés kiszabását kérte. A törvényszék bűnösnek mondta ki lopás büntetésben a vádlottat és ezért egy évi börtönre, valamint 1500 lei kártérítés megfizetésére ítélte.

SPORT KÖZLÖNY

Május elsejéig be kell fejezni a Nemzeti A.-liga tavaszi fordulóját

Bucuresti. A nemzeti ligák intéző bizottsága legutóbbi ülésén kijelölte az A-liga tavaszi fordulójának időpontjait. Eszerint a mérkőzéseket február 27-ikén, március 6-ikán, 13-án, 20-án, április 3-án, 10-én, 17-én és május 1-én játsszák le a csapatok, míg a két csoportgyőztes egymásközi döntő mérkőzéseire

május 15-én és 22-én kerül sor. A nemzeti A-liga tavaszi fordulójának korai befejezését az indokolja, hogy Románia csapata, mint ismeretes, résztvesz a labdarugó világbajnokságon is, melyre a válogatott csapatnak szüksége van előkészületi időre.

Targumures—Marosvásárhelyen rendezik meg Ardeal—Erdély ökölvívó bajnokságait

Targumures—Marosvásárhely. Az ökölvívó szövetség rendelkezése szerint Transilvania ökölvívó bajnokságait január 29-én és 30-án rendezik meg Targumures—Marosvásárhelyen. A bajnoki versenyekre eddig számos egyesület nevezett be. A mérkőzések január 29-én este 9 órakor kezdődnek az előmérkőzésekkel, majd 30-án délután 5 órakor folytatják azokat, a döntőjellegű küzdelmekre vasárnap este 9 órakor kerül sor. A versenyeket ünnepléses díjkiosztás és társasvacsera fogja követni.

Jedrzejowska nem lesz profi

ebben az évben legalábbis semmi szín alatt! — jelentette ki előttünk Zielinski Bonislaw, a KK bizottság lengyel tagja. — Szükségünk van Jedrzejowskára, aki maga is nagyon készül Wimbledonra! Indul a rivériai versenyeken is. — A női KK-ban Jedrzejowskával komoly esélye van a lengyel csapatnak — jegyeztük meg.

— Meg szeretnénk nyerni a női KK-t, de a férfi KK-ban sem hagyjuk magunkat! Itt jelenleg is első helyen állunk, de ennek ellenére csodálkozva hallottam, hogy a KK-bizottság tagjai csak Csehszlovákia, vagy Jugoszlávia elsőségéről beszéltek. Igaz, hogy mi éppen velük, a mezőny két legerősebb csapatával nem játszottunk még, de viszont ki sem kaptunk még tőlük! Egyébként legerősebb csapatunkkal állunk ki ellenük, Tarlowski is játszik. Kétéves eltiltását leszállította a szövetség, február 22 után már újra játszhat. Tehát: nincs még lefutva a KK utolsó két fordulója.

Futballista-sztráik fenyeget Franciaországban

Párisból jelentik: A sorozatos franciaországi sztrájkmozgalmak egymásutánjába új sztrájk kapcsolódik be. A francia profifutballisták készülnek „munkabeszüntetésre” még hozzá oly napon, amelyen a legjobban megérezné azt a futballszövetség, a tervbevetett francia—belga válogatott mérkőzés napján.

A francia profifutballisták már korábban szindikátusba tömörültek, a francia futballszövetség azonban nem akarja elismerni ezt a szak szervezetet, annak átiratára nem válaszolt és tudni sem akar arról, hogy a szervezet, mint a profijátékosok érdekképviselője szerepeljen.

A francia futballista szakszervezet, amelynek csaknem valamennyi francia válogatott játékos tagja, most memorandummal fordult a francia futballszövetséghez: vagy elismeri érdekképviselői rendszernek a szindikátust, vagy a játékosok egyszerűen sztrájkba lépnek. Január 30-ára tűzte ki a szindikátus a határidőt a válaszadásra. Ez a dátum érzékeny pontja az egész ügynek, ezen a napon mérkőzik ugyanis a belga és a francia válogatott együttes. A futballisták szakszervezetének ultimátuma kényes helyzetbe hozta a francia futballszövetséget, mert bár Franciaországban nyílt professzionizmus van, sportkörökben mégis ellenzik a szakszervezet elismerését.

A ping-pong világbajnokságok eredményei

Londonból jelentik: Az asztali tenisz világbajnokság tegnapi mérkőzései során a következő eredményeket érték el: Férficsapat verseny: Magyarország—Litvánia 5:1. Magyarország hét győzelmével már bejutott a döntőbe, amelyet az USA, Anglia és Ausztria körmérkőzés győztesével kell majd lejátszania.

Tegnap kezdődtek a férfi egyes mérkőzései. Az eddigi eredmények a következők: Gárdos (Magyarország)—Robert (Anglia) 21:14 21:14. Sziel (Lengyelország)—Sárosi

Parfömjének illata árult el egy veszedelmes női gangsztert

Hogyan lopták el Manchester város legveszedelmesebb betörőnőjét

Manchester. Manchester, a nagy angol iparváros lakosságát már hosszú idő óta izgalomban tartotta az a veszedelmes betörő, aki hetenként rabolta ki a leggazdagabb emberek lakásait.

A rendőrség óriási erőfeszítéseket tett a betörő elfogatására, de minden kutatás hiábavalóan bizonyult, a betörőt nem tudták elfogni. Talán még éveken át garázdálkodik a veszedelmes betörő, ha a legügyesebb nyomozó: a véletlen rendőrkézre nem juttatja.

Egy különös a főmilla

A múlt hét elején Manchester legismertebb bankárjának lakását fosztotta ki a betörő s a kikerülő detektívek egyetlen ujjlenyomatot sem találtak, melyből következtetni tudtak volna.

Az egész lakást átkutatták, minden tárgyat külön megvizsgáltak, de seholy sem akadtak. Már távozásra készülődtek, amikor az egyik fiatal detektív, aki szaglásáról volt híres, szimatolni kezdett. A detektív ugyan is valami különleges, ismeretlen parfömszagra lett figyelmes.

Behívatta a ház asszonyát, aki kijelentette, hogy nem használ parfömet és így ez nem az ő illata. Ezek után kétségtelenné vált, hogy a parföm illatot a betörő hagyta maga után, ami ugyan nyomnak édeskevés volt, de mégis elegendő arra, hogy a detektív kiderítse a rejtélyes bűnözések hátterét.

A véletlen segítése

A detektív már régen elfelejtette a bankár lakásában történt betörést, amikor legutóbb Manchester legelőkelőbb pensiojában akadt dolga. A pensio tulajdonosa Miss Edith Relley volt, aki noha közel járt az ötvenhez, rendkívül fiatalosan és üdén hatott. Mindég elegáns és jókedvű volt, a pensioja nagyszerűen ment és különösen kosztja tette híressé.

Messze vidéken ismerték a Relley-pensio hírnevét s a pensio állandóan tele volt a legelőkelőbb társaságbeli emberekkel.

A detektív egyik hölgyismerősét látogatta meg és csupán véletlenül találkozott a tulajdonosnővel, aki a folyosón elment mellette. Amikor Miss Relley eltávozott, a detektív orrát egy különös parföm-illat csapta meg.

Pirinatig nem tudta, hogy mire emlékezteti ez az illat, de azután villámgyorsan eszébe

(Magyarország) 21:19, 16:21, 21:19, 21:12. Házi (Magyarország)—Baron (Anglia) 21:18, 21:12, 18:21, 21:16, Hendry (USA)—Földi (Magyarország) 21:8, 23:21, 21:17, Soós (Magyarország)—Moredon (Anglia) w. o. Likolszky (Dánia)—Csángó (Magyarország) 21:11, 21:14, 21:16, Hanguilar (Franciaország)—Benkő (Magyarország) 21:7, 21:9, 17:21. Bellák (Magyarország)—Husszein (Irak) 21:2, 21:12, 21:12.

Férfi páros: Barna—Bellák, Agopof—Bégac (francia) 21:15, 21:13, 21:13, Barna—Bellák—Bergmann, Göbel (osztrák) 21:18, 21:13, 21:15. Ez utóbbiak védtek a világbajnokságot.

O Az angol futballszövetség különös névsort küldött meg minden tagesületének: azoknak a játékosoknak a listáját, akiket 1937-ben sportszerűtlen játék miatt kiállítottak. „Súlyos büntetés ez, — írja az egyik lap — mert az egyesületek nem szívesen szerződteknek sportszerűtlen játékos hírében álló futballistát”. A névsor körülbelül 100 nevet tartalmaz.

O Az Arsenal—Wolverhampton mérkőzés előtt 7000 ember éjjel sorban állt az ülőhelyekért. (Éjjel 1-től reggel 8-ig!) Az egész elővétel 15 perc alatt folyt le.

O Eichberger a legjobb osztrák futó-atléta, aki hosszabb ideig sérült volt, már ismét dolgozik és az osztrák szakkörök nagy reményeket fűznek Eichberger párisi EB-szerepléséhez. Eichberger az osztrák atletikának egyetlen komoly esélyese Proksch mellett Párisra.

jutott, hogy a bankár kifosztott lakásában érezte már egyszer ezt a szagot.

— Ki volt ez a hölgy? — kérdezte ismerősétől izgatottan.

— Ez? Miss Relley, a pensio tulajdonosnője.

— Az lehetetlen! — tört ki a detektív, de aztán azonnal el is hallgatott.

„Maga betörésről jön...”

Miss Relley olyan tisztességes nő hírében állt, és olyan előkelő összeköttetésekkel rendelkezett, hogy a detektív eleinte nem is merte gyanúba fogni.

Még feltételezni sem lehetett, hogy a társaságokban közkedvelt Miss Relleynek valamilyen kapcsolata is lehet egy betörőbandával.

Viszont a detektív mégsem akart egy alkalmat elszalasztani és ezért diszkrétan figyelni kezdte a pensio tulajdonosnőjét.

Két nap múlva már látta, hogy gyanúja nem alaptalan és egyre növekvő gyanakvással látta, hogy a miss roppant gyanus utakon jár.

Leselkedésének negyedik napján Miss Relley éjjel után kisurrant a pensio kapuján és kis tura-kocsijába ülve elrohogott. A detektív mindenütt követte s látta, hogy a pensiotulajdonosnő lelassít, majd az idős nő villámgyorsan eltűnik a fák között.

Negyedórába sem telt s Miss Edith visszatért, kezében egy diszkrét kis batyuval. A detektívnek ezek után nem lehettek kétségei. Miss Relley mellé lépett és ráförmedt.

— Maga betörésről jön!?

A pensio-tulajdonosnőt annyira meglepte ez a váratlan rajtaütés, hogy szóhoz sem tudott jutni s mindent bevallott.

Kiderült, hogy az elegáns, nagyvilági társaságok kedvence kétféle életet élt. Nappal pensio-tulajdonosnő volt, éjszakánként pedig, minden segítség nélkül, vakmerő betöréseket hajtott végre.

Miss Relley beismerte, hogy több mint 102 helyen tört be és óriási összegű ékszert és drágaságot lopott össze.

A pensiotulajdonosnő büntülve egész Manchesterben óriási szenzációt keltett.

Hirdessen az Arad Közlöny-ben

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Előzetesen jelenteni kell a munkafelügyelősen a tervezett munkáselbocsátásokat vagy üzembeszüntetések

— Popescu Petre munkaügyi vezérfelügyelő körlevelet intézett ilyen értelemben a vállalatokhoz —

Nemrégiben megemlékeztünk az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium azon rendeletéről, amelynek értelmében felszólítottak minden vállalatot, hogy abban az esetben, ha munkásaiknak több mint tíz százalékát elbocsátják, vagy pedig üzemeiket beszüntetik, ezt

huszonnégy órán belül írásban, telefonon vagy személyesen jelentse be az iparfelügyelősen. A bejelentéssel egyidejűleg közölni kell a munkáselbocsátások vagy az üzembeszüntetés okát is.

Ezzel a rendelkezéssel áll összefüggésben az a körlevél is, amelyet ma Popescu Petre munkaügyi vezérfelügyelő a körzetébe tartozó vállalatokhoz intézett és amelyben felszólítja azok vezetőit, hogy abban az esetben, ha munkáselbocsátásokat akarnak eszközölni vagy pedig be akarják szüntetni üzemeiket, illetve csökkenteni akarják a munkaidőt, ezt még a terv végrehajtása előtt közölniük a munkafelügyelősen. A körlevélről az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott Popescu vezérfelügyelővel, aki a következőket mondotta:

— Munkásküldöttségek kerestek fel és ezek azt panaszolták, hogy egyes aradi gyárak nagyszámú munkást bocsátottak el, más vállalatok pedig a munkaidőt csökkentették, aminek következtében a munkások keresete lényegesen csökken. A vállalatok ezeket az intézkedéseket a rendelések visszaesésével indokolják. Mivel az üzembe-

szüntetések és munkáselbocsátások a gazdasági élet szempontjából semmiesetre sem kívánatosak, ezeknek az intézkedéseknek a lehetőségekhez mérten elejét akarjuk venni. A körlevél, amelyet a vállalatokhoz intéztem és amelyben felszólítottam azok vezetőit, hogy abban az esetben, ha ilyen intézkedéseket terveznek, még azok végrehajtása előtt értesítsék erről a munkafelügyelőset. — azt a célt szolgálja, hogy a vállalati vezetőkkel együtt vitassuk meg azokat az okokat, amelyek a tervezett intézkedéseket kiváltották és a lehetőségekhez képest a kormányhatóságok támogatásával igyekezzünk elhárítani ezeket az okokat, vagyis a munkáselbocsátásokat és az üzembeszüntetések elkerülését. Hangsúlyozom, hogy a fenti körlevéllel semmiesetre sem akartunk a vállalatoknak nehézségeket okozni, sőt segíteni akarunk rájuk azáltal, hogy hatósági támogatással hátrítsunk el olyan nehézségeket, amelyekkel esetleg a vállalatok megküzdenni nem tudnak és ezért üzemük leépítésére kényszerülnek. A körlevél ugyanakkor azt a célt is szolgálja, hogy olyan esetekben, amikor a munkáselbocsátások nem látszanak indokoltnak, ezt közöljük a vállalati vezetőkkel és ily módon akadályozzuk meg azt, hogy a munkanélküliség, amely az utóbbi időben problémaként már nem jelentkezett, újból egyik időszéri és sok gondot okozó problémává nőjje ki magát.

Regionális kedvezményt dolgoz ki a Balkán Szövetség gazdasági tanácsa

A román, a jugoszláv, a török és a görög kormányok elhatározták, hogy összehívják a Balkán Szövetség gazdasági tanácsát. Ennek üléseit Istambulban tartják meg április hónapban.

Mint ismeretes, február 22-én Bucurestiben összeül a kisantant gazdasági tanácsa és így országunk szempontjából előnyös a Balkán Szövetség gazdasági tanácsának röviddel ez-

után megkezdődő ülésezése

Jól értesült helyen úgy tudják, hogy fölmerült egy ugynevezett „balkán klauzula” megvalósításának terve, amelynek értelmében a lehető legnagyobb kedvezményeket biztosítanak egymásnak a Balkán Szövetség államai az egymás közötti külkereskedelmi forgalom fellendítése érdekében. Ugyancsak szóba került új fizetési egyezmények megkötésének terve is.

Eletheléptek Aradon is a só és a petróleum új maximális árai

Hivatalos hirdelmény! bocsát ki Aradváros vezetősége

A kormány már régebben bejelentette a só és a petróleum, valamint a parasztfonalak olcsóbbá tételét. Az erre vonatkozó rendeletek már elkészültek.

A só és a petróleum eladási árait pontosan szabályozta a kormány. A pamutfonalakra nézve ugy határozott, hogy 10 millió kgr. fonal behozatalát mentesítik a fogyasztási és forgalmi adó alól. A pamutfonalak ára nézve tehát semmiféle ármaximálás sem történt és mindaddig, amíg a kérdéses illetékmentes fonal az országba be nem érkezik és a közvetlen fogyasztóhoz el nem jut, a pamutárakban olcsóbbodást várni nem lehet. A kérdéses rendeletek tartalma egyébként a következő:

A földművesek házi használatára mentesítének a fogyasztási és forgalmi adó alól évi 7 millió kiló parasztpamutot és 3 millió kiló pamutfonalat. Ennek a mennyiségnek a behozatalához előzetes pénzügyminiszteri engedély kell s a vámdeklaráción fel kell tüntetni, hogy az áru házi használatra megy. A minisztérium ellenőrzi, hogy a pamutot és fonalat, tényleg rendeltetésének megfelelően használták-e fel.

A lámpába használt petróleum fogyasztási illetékét 1 lei 50 baniról 1 leire szállítják le. Minden más célra használt petróleum fogyasztási illetéke 1,50 lei, a mezőgazdasági motorok, traktorok

és a vámmalmok szükségletét fedező denaturált petróleumot pedig 50 bani. Ha az 1 lejelt illetékezett petróleumot lámpa helyett másra használják, a büntetés első ízben 50 ezer lej és az illetékkülönbözet tízszerese, megismétlődés esetén pedig 200 ezer lej, tízszeres illeték s az illető vállalat egy havi bezárása.

A rendelet ezután megállapítja a lámpába való petróleum árát minden egyes megyeszékhelyre. A megye egyes helyiségeire vonatkozólag az előjáróságok szabják meg a maximális árat, a megyeszékhelybeli ár alapján, tekintetbe véve a szállítási költségeket, a viszonteladó normális hasznát s az esetleges helyi közszégi illetékeket. A maximális árak:

București különként 3.18 lei, literje 2.50 lei. Ploesti 3.12 és 2.50, Sighet—Máramarossziget 4.03 és 3.50 lei, Sätmar—Sätmar 3.95 és 3.50, Bistrița—Beszterce 3.83 és 3.50, Dej—Dés 3.80 és 3.50, Zälau—Zilah 3.83 és 3.50, Tg.-Mureș—Marosvásárhely 3.73 és 3.50, Turda—Torda 3.73 és 3.00, Cluj—Kolozsvar 3.78 és 3.35, Oradea—Nagyvárad 3.89 és 3.50, Miercurea-Ciuc—Csikszereda 3.49 és 3.00, Odorheiu—Székelyudvarhely 3.59 és 3.00, Sf.-Gheorghe—Sepsiszentgyörgy 3.38 és 3.00, Brașov—Brassó 3.32 és 3.00, Fágáras—Fogaras 3.45 és 3.00, Sighisoara—Segesvár 3.54 és 3.00, Sänmartin—Dicsöszentmárton 3.70 és 3.00, Sibiu—Nagy

szeben 3.59 és 3.00, Alba-Iulia—Gyulafehérvár 3.70 és 3.00, Deva—Déva 3.74 és 3.00, Arad 3.87 és 3.50, Timișoara—Temesvár 3.88 és 3.50, Oravița—Oravica 3.95 és 3.50, Lugoj—Lugos 3.84 és 3.50.

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium egy másik rendelete kötelezi a petróleumfinomítókat, hogy a feldolgozott kőolaj arányában belső fogyasztásra lámpába való petróleumot szállítsanak 2.50 leies áron, ab finomítókazán. Ez az ár január 25-ikétől érvényes.

A rendelet végül a só maximális áráról intézkedik. Amely helységben az állami jövedékek lerakata van, vagy felhatalmazással rendelkező magánlerakat, ezeknél a só ára különként 2.70 lei, a viszonteladónál pedig 3.40 lei. Más helyeken és vidéken a só maximális árát ennek alapján a szállítási költségek és normális viszonteladói haszon figyelembevételével, az előjáróságok állapítják meg. A maximális árak máris életbe léptek és Aradváros vezetősége ebben az értelemben adott ki az elmúlt nap folyamán hivatalos hirdelményt.

Felhívás a kereskedők inas-szerződésével kapcsolatban

Az új ipartörvény egyes szakaszai — az inas-szerződéssel kapcsolatos intézkedések — tudvalevőleg nemcsak az iparosokra, hanem a kereskedőkre is vonatkoznak. Ezeket az intézkedéseket azonban eddig nem hajtották végre kellőképpen. Popescu Petre munkaügyi felügyelő most figyelmezteti az érdekelteket, hogy a törvény rendelkezéseinek megfelelően számos kereskedő, így többek között: a vegyeskereskedők, korcsmárosok, vaskereskedők, festékkereskedők, gyertyakereskedők, turó, sajt, tej, kávé, tea, szesziesial, hal, kályha, könyv, vászonkereskedők szintén kötelesek inasokkal szabályszerű tanoncszerződést kötni és ezt a munkakamaránál bejegyeztetni, valamint tanoncaikat az inasiskolába beírni. Ennek ellenőrzése a közeli napokban megkezdődik. A munkaügyi vezérfelügyelő a kihágási jegyzőkönyvek és a bírságok elkerülése végett hívja fel az érdekelteket még az ellenőrzések megkezdése előtt, hogy alkalmazkodjanak az ipartörvény említett intézkedéséhez. A törvény végrehajtási utasítása értelmében a tanoncszerződés akkor is kötelező, ha a szóban levő inas kifutó címen van a vállalatnál.

Négy millió leit fordítanak havonta a buzaértékesítés elősegítésére

A Monitorul Oficial január 25-i számában királyi dekrétum jelent meg, amelynek értelmében a buzaértékesítés megszervezése és ellenőrzése érdekében felhatalmazzák a Banca Nationalat, hogy a buzaértékesítési illeték alapján befolyt összegekből havi négy millió leit folyósítson a szövetkezeti minisztériumnak. Ezt az összeget a szövetkezeti minisztérium kezeli majd.

Értekezletet tartanak a Dunarea—Dunamedence mezőgazdasági államai

Hétfőn, január 31-én kezdődik meg Budapesten a Dunărea-Dunamedence-i agrár államok konferenciája, amelyet Magyarország kezdeményezett. Az értekezleten részt vesznek országunk, valamint Jugoszlávia képviselői is. Romániát az értekezleten Petre Nemoianu, az előállat exportörök szindikátusának főtitkára, valamint Radulovic a földművelésügyi minisztérium vezérigazgatója képviselik.

A konferenciának az a célja, hogy megkönnyítse az említett három állam között az árucserét, másrészt pedig, hogy a szóban levő agrárállamok ne támasszanak egymásnak versenyt a mezőgazdasági termékeik külföldi értékesítésénél.

= AZ ALKALMAZOTTAK BEJELENTÉSE.

Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara n'omatékosan figyelmezteti az összes kereskedőket és iparosokat, hogy alkalmazottaik bejelentését ne halasszák az utolsó napra, mert nagy torlódás esetén nem lesz módjukban az esetleg hibásan kitöltött táblázatokat kijavítani s megtörténhetik az is, hogy elfogynak a szükséges nyomtatványok. A táblázatokat legkésőbb január 31-ig, 3 példányban kell az iparfelügyelőséghez beadni s az előírások szerint a bejelentést be kell adnia annak a főnöknek is, aki egyedül dolgozik alkalmazottak nélkül.

Rádióműsor

— Romániai időszámitás. —

PÉNTEK, JANUÁR 28.

Bucuresti, I. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezen, majd háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.15: Déli hangverseny. Keleti zene. (Gramofonlemezen). 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, hírek. 14.30: Vidám zene gramofonlemezen. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.05: A Victor Predescu zenekar hangversenye. 19: Művészeti aktualitások. 19.15: A hangverseny folytatása, Nicolae Ciuciu cimbalom kíséretével. 20: Rádióegyetem. Panaitescu P. P. egyetemi tanár előadása. RR: 20.15: Filmzene gramofonlemezen. RB: 20.15: Beethoven-ciklus. Al. Theodorescu (hegedű). I. Filionescu (zongora). 20.35: „André Chenier” opera 4 felvonásban. Zenéjét szerette: Giordano A milánói Scala zene- és énekkarának közreműködésével. (Gramofon). I. felvonás után (21.05—21.20): Költemények. II. felvonás után (21.50—22): Hírek. III. felvonás után (22.40—22.45): Sport. 23.05: Vidám zene. 23.45: Hírek a külföldre franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Brassóv—Brassói emlékek. Irta: Molnár Endre. (Felolvasás). 11.45: A rövidhullámok orvosi alkalmazása. Irta: Kellner Dániel dr. (Felolvasás). 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05: Eugén Stepat orosz Balajkazenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Beszkárt-zenekar. 15.40: Hírek. 15.55: A rádió műsorának ismertetése. 17.15: A rádió diáklőrája. Utána: Közlemények. 18: Emlékezés Palszky Károlyra. 18.30: Pertis Jenő és cigányzenekara. Közben 19—19.10: Sportközlemények. 19.50: Pesten vagy vidéken? Saád Béla csevegése. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Igor herceg”. Az I. felv. után: A rádió külföldi negyedórása. A II. felv. után Hírek. Az előadás után kb. 23.30: Időjárásjelentés. Majd: Hanglemezek. 24: Hírek angol nyelven. 0.05: Közvetítés a Belvárosi kávéházból. Szabó Kálmán jazzhármosa játszik. Éjél 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19.20—19.45: Gyorsírótanfolyam. (Szlabey Géza). 20.30—21.35: A rádió szalonzenekara. 21.40—21.55: Hírek. 22—23: Hanglemezek. Film- és táncdalok.

SZOMBAT, JANUÁR 29.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezen, majd háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.15: Déli hangverseny. Operettzene gramofonlemezen. A műsorban a következő zeneszerzők műveiből részletek: Joh. Strauss, Lincke, Planquette, Zeller, Massé, Friml, Lehár, Ganne. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.25: Román dizózők gramofonlemezei. 15: Felolvasás. 17: Ora strajerilor. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.05: Táncezene gramofonlemezen. 19: Valeriu Puscaru egyetemi tanár felolvasása. 19.15: Zenei előadás. 20.15: Mircea Eliade felolvasása. 20.30: A „Co-

troeni” énekegyüttes hangversenye. Vezényel I. Peiu. 21: Rádióüzenetek. 21.15: A rádió zenekarának szórakoztató hangversenye. Constantin Bobescu vezényelével. 22.30: Hírek. Sport. 22.45: A Frații Dumitrescu-zenekar hangversenye. Közvetítés a Splendid Parc-ból. 23.45: Hírek a külföld számára francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Bartók József elbeszéléseiből. (Felolvasás). 11.45: Deák Ferenc szobrát ismertető Mestersházy Jenő. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.05: Mara Vaszileva énekel. Bojanca Vaszileva gondolkázik, zongorakísérettel. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek. 15.55: A rádió műsorának ismertetése. 16: Aratóhamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: Darukirály. János György meséje. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Mit üzen a rádió? 18.30: Egy óra tánczene. 19.30: Az öntözésről. 20: Dóczy-est Balázs Árpád előadása. Nagy Izabella és Pilszky Zsigmond énekel. Kísér Sári Elemér és cigányzenekara. 21: Közvetítés a Szegeci Városi Színházból: „Kati, gyere ki”. Operett három felvonásban, hét képből. Szövegét és zenéjét szerezte Farkas Imre. Az I. felv. után kb. 22.15: Hírek. A II. felv. után kb. 23.30: Időjárásjelentés. Az előadás után kb. 0.30: Rácz Béla cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 18—18.25: Hanglemezek. 19—19.25: Mezőgazdasági félóra. 20—20.25: Világvárosok gazdasági élete. 20.30—20.55: Elek Artur műtényeti előadása. 21—21.20: Hírek. 21.25—22.40: A rádió szalonzenekara. 22.45—23.45: Magyar vonóshármas.

Legújabb könyvek

— H. F. Armstrong: Két világ összeütközése. *Mi vagy ők.* Fordította Vámbéry Rusztem. Ez a könyv, amely Amerikában rendkívüli sikert aratott (néhány hét alatt több, mint 70.000 példány fogyott el belőle) ragyogóan szellemes, bátor és mély állásfoglalás valamennyi diktatura ellen. Amerika szabadszelleme közvéleményének valóságos bibliája lett ez a könyv, amely nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy az Egyesült-Államok népe kezdi feladni az elszigetelődés elvét és mind nagyobb érdeklődést tanúsít az európai demokráciák és a diktaturák küzdelme iránt. F. A. Armstrong „Mi vagy ők. Két világ összeütközése” c. könyve 59.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

— Thurzó-Nagy Árpád: Átirókönyvelés. Hiánypótló munka. Ez a könyv foglalkozik először magyar nyelven az átirókönyveléssel. Kinek van szüksége erre a könyvre? Nagy- és kiskereskedő, gyáros, mezőgazdasági vállalkozó, minden más üzletember, magántisztviselő, akár banktisztviselő, akár más munkakörben is dolgozzon, főnök és alkalmazott egyaránt számvevő, vagy számtartó és más mindenki, aki nyilvántartással, vagyongazdálkodással, vagy más adminisztrációval foglalkozik. Nélkülözhetetlen ez a könyv ügyvédek és bírák részére

is, akiknek hivatásukkal kapcsolatosan üzleti ügyekkel, nyilvántartásokkal van dolguk. Mi van benne? Megismertet a modern könyveléssel, nyilvántartással, számtartással. Az elméleti alapismereteket részletesen és világosan tárgyalja. Az átirókönyvelés házi gyakorlatáról tájékoztat. Általános és részletes gyakorlati kérdésekkel foglalkozik. A könyvelőgépek és a zépkönyvelés ismeretéhez alapvető fogalmakkal ismertet meg. Tartson lépést a korrallal, szervezze át elavult adminisztrációját, azonban előbb jól tanulmányozza át ezt a könyvet. Minden gyakorlati ember részére hasznos olvasmány. Thurzó-Nagy Árpád: Átirókönyvelés Grill kiadásban, szép kiállításban, ábrákkal és mellékletekkel, tízve 198.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérjen teljes Grill-jegyzéket.

Halálos szerencsétlenséget okoztak a hőtömegek Japánban

Tokióból jelentik: Akitaban a nagy hőtömegek súlya alatt beomlott egy elemi iskola, amelyben 62 gyermek tartózkodott. A gyermekek közül hat meghalt, hétnek állapota pedig rendkívül súlyos.

Kövesse a trópusok hívását!

14 pompás téli trópusi utazás a Hamburg—America Linie legszébb hajóival az Antillákra, Közép-Amerikába, Mexikó, Florida és az Amazon vidékére

HAPAG világutazása a „Reliance” luxuszóssal 130 nap — 5 világrész Elettének legszebb utazása!

Információk prospektusok:

KUNSTLER utazási és vízumiro 'ában ARAD, Bul. Reg. Maria 24. — Tel. 10-86

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy aro hirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szög csupán 2 lei.** :: szó 2 lei

LEVELEZÉS

„Galambom”. Megkaptad levelem? Tán nincs valami baj? Nyugtalanul várom válaszod. Milliósor csókollak. 593

ALKALMAZÁS

Rodai gyakorlattal bíró fiatal, intelligens lány, aki románul perfektil ír és répel, elhelyezkedést keres. Alánlatokat „Szerény Z” jelégére a kiadóba kér.

Fiatall asszony egésznapra bejárónőnek ajánlkozik. Cimeket a kiadóba kér.

LAKÁS

Garcon lakást, modernet, keresek sürgősen. február 1-ig. Jelége: „Pontos fiatalember”. 594

VÉTEL, ELADÁS

Utazóbőrönd, vagy kisebb szekrénykoffer megvételre kerestetik. Cim: Hotel Crucea Alba. 579

Jó állapotban levő keresztúros rövid zongorát veszek. Brunner, Strada Gojdu 12. 592

ÜZLET

Brasovban nyíló műszaki és fotózéshoz tőkét keres keresztény szakember, társas alapon is. Leveleket 200 ezer lei jelégére a kiadóba kér. 590

INGATLAN

Calea Aurel Vlaicuhoz közel, Buiacban, 2 szoba, előszoba konyhás, jól felszerelt téglaház, víz- és gázvezetékekkel, eladó. 583 Ungureanu 2. 583

KÖLÖN LÉK

Építetők figyelmébe! Új építkezést, átalakítást, házak javítását jutányosan készítem. Gebhardt Antal építési vállalkozó, Aradul-nou, Str. Reg. Ferdinand 19.

Tőkebefektetésre

Kitünően alkalmas emeletes bérház, 1x4, 3x3 és 3x1 szobás, részben fürdőszobás lakásokkal, évi 86.000 lei jövedelemmel, 850.000 lei. Bérház, 12 lakással, vízvezetékkel, 58.000 lei jövedelemmel, 550.000 lei. Új modern sarokház, 2 és 3 szobás elő- és fürdőszobás lakásokkal 360.000 lei. Párneava-i új ház, 4x1 szobás lakás, évi 19.400 lei jövedelemmel, 190.000 leiért

Boross ügynöksémmel

Str. Bratianu 21., Inaros bankkal szemben.

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorkat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket makulaturapapírt, ócskavasat, padlásholmit. — Vásárolók lakásban és padláson heverő bármilyen mű felesleges holmit, lán-lomot stb. Vidékre is megvelek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójaiba, vagy lakasomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra hazhoz jövök. Gojdu-uca 5. Steiner Sándor.

Regati piacot ismerő, személyesen közreműködő, készpénzzel rendelkező társat keresek meglévő üzlet kiterjesztéséhez. Cim a kiadóban. 586

50 év óta fennálló jóforgalmu belvárosi fűszerüzlet beendőzéssel és áruaktárral átadó. A vételhez legalább 180 ezer lei szükséges. Megbízott: PALMAI ingatlanforgalmi iroda, Bulv. Kegele Ferdinand 58.

Legújabb jelentéseink:

A jövő héten hívják össze Cluj—Kolozsvárra az Országos Magyar Párt vezérkarát

— A kilencedik sorszámot kapott lista lesz végérvényesen országszerte a romániai magyarság képviselő- és szenátorjelölő-listája —

Cluj—Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: A bucuresti-i központi választási bizottságnak döntése a választáson résztvenni kívánó pártok számsorrendjének kialakítása körüli kérdésekben Cluj—Kolozsváron csütörtökön este jutott nyilvánosságra. A döntés, — mint ismeretes, — biztosítja a központi választási bizottságnál letett pártlisták eredeti sorrendjét. A magyar kisebbség szempontjából ennek az a gyakorlati jelentősége van, hogy ezáltal végérvényesen nyert megállapítást az Országos Magyar Párt új választási jele a márciusi képviselő- és szenátor-választásokon. Az új választási jel, a 9-es arab sorszám lesz, az eddigi szorzójel helyett, amelyet kecskelábnak nevezett az egyszerű halusi nép. A magyar lista szorzójel helyett tehát a kilences sorszámmal ellátott lista lesz országszerte az Országos Magyar Párt listáinak hivatalos jele:

tehát az a lista, amely a szavazó lap kilencedik helyén foglal helyet és ezen felül magyar ember neve lesz a listavezető.

Itt írjuk meg egyébként, hogy a Magyar Párt-központ illetékes helyén nyert információink szerint az Országos Magyar Párt elnökségét a jövő hét folyamán hívják össze a választási teendők megbeszélésére Cluj—Kolozsvárra. Közvetlenül az elnöki tanácsülés utáni napon tartják meg az országos pártvezetőség központi intézőbizottsági gyűlését is, amelyen a párt döntő módon határoz a választási taktikája felett, amely ezuttal is, — mint azt az Aradi Közlöny már jelentette, — az önálló magyar jelölőlisták felállítását mellett szöli a alkotmányos választási harcra a jogaihoz öntudatos fegyelmezettséggel ragaszkodó kisebbségi magyarságot.

Parázs botrány robbant ki a belga képviselőházban

A rexisták véres verekedést provokáltak a nyílt ülésen bizonyos fegyverszállítások miatt

Brüsszelből jelentik: A képviselőház tegnapi ülése véres botrányba fulladt. A botrányt Leruutte rexista képviselő felszólalása robbantotta ki, aki azt a vádat emelte Jaspár volt közlekedésügyi miniszter ellen, hogy előmozdította a fegyverszállítást a köztársasági Spanyolország részére. Leruutte eene kijelentésére óriási kavardás keletkezett a képviselők között, majd Jaspár magából kikelve ordította a provokáló képviselő felé:

— Degrelle és társai nem érdemlik meg, hogy az ember vitatkozzon velük. Le kell csukni őket! Jaspár ezután a rexista képviselők állandó zajongása közben megismételte azt az ismeretes kormánynyilatkozatot, amely szerint egyetlenegy engedélyt sem adtak ki a fegyverszállításokra. Majd teljes erejéből kiáltotta ellenfelei felé:

— Csöcselék!

A rexisták egyik képviselője erre súlyos szavakkal megsértette Jaspárt, mire Jaspár inzultálta Sincic rexista képviselőt. Kettőjük öklözéséből általános verekedés keletkezett, amibe a baloldali képviselők is belekeveredtek, akik a rexisták ellen fordultak. Lahaut kommunista képviselő nekigrott Sincicnek és agyba-főbe verte. A szélsőbaloldaliak a kezük ügyébe akadt tárgyakkal vették célba ellenfeleiket, a rexistákat. Egy rexista képviselő a pad alá bujt egy feléje repülő szék elöl, amely egyenesen neki volt irányozva.

A parázs botrány végül is az elnök vetett véget olyképen, hogy a teremszolgákkal kiűrtette a padsorokat és az ülést felüggesztette.

Delbos végleg feladja a francia-szovjet szövetségi politika eddigi kísérleteit

— Messzemenő intézkedések készülnek a frank védelmére —

Párisból jelentik: A francia fővárosban ma délelőtt olyan hírek terjedtek el, hogy

Franciaország legközelebb felmondja a francia— orosz katonai megállapodást.

Erre az elhatározásra, hír szerint, az a körülmény készítette a Chautemps-kormányt, hogy az orosz-barát francia politika teljesen elidegenítette Franciaországtól egykori közép- és déleurópai szövetségeseit. Delbos francia külügyminiszter legutóbbi utazásai során személyesen is meggyőződhetett erről és most, úgy látszik, sikerült végre keresztülvinnie, hogy a kormány rászánja magát az orosz—francia szövetségi-politika feladására.

A frank újabb súlyos válsága következtében csütörtök délelőtt fontos tanácskozások folytak le Chautemps miniszterelnök és Marchandeaux pénzügyminiszter között.

A radikális párt részéről a legnagyobb aggodalommal figyelik a helyzetet

és attól tartanak, hogy a teljes valutapolitika összeomlása következik be. A párt többi vezető tagja felszólította a kormányt, hogy fogantatosítson haladéktalanul messzemenő intézkedéseket a frank védelme érdekében, mert különben eikerülhetetlen lesz az infláció.

Eden és Delbos védőbeszédei a Népszövetség eddigi működése mellett

Genfből jelentik: Tegnap délután hat órakor nyitotta meg a népszövetségi nyilvános ülést. Mustafa Adfe iráni küldött, ülészsaki elnök. Megnyitó beszédében utal a Népszövetségi Tanács századik ülészsakának jelentőségére s visszajelentést vetett a száz ülészsak

történetére. A Népszövetség első ülését 1920. január 16-án tartotta. A lefolyt idő alatt a Népszövetség több nagy feladatot oldott meg, de voltak kudarcai is. De a kudarok dacára is életbevágó szükség, hogy ez a magas eszménységű intézmény továbbra is fennálljon és

teljesítse feladatát az általános béke előmozdítására.

Utána Eden angol külügyminiszter emelkedett szólásra és nyilatkozatot olvasott fel kormánya nevében, mely a következőket tartalmazza:

— A Népszövetség aktivái között olyan eredmények szerepelnek, melyet nem szabad elfelejteni azoknak, akik hajlanak arra, hogy csupán olyan kérdéseket bolygassanak, amelyekben a Népszövetség nem aratott sikert. A diplomáciai sikernek a nyilvánosság előtt kevés értéke van, míg a kudarc nagy visszhangot ver és hosszú ideig érezteti hatását. A Népszövetség tagjai közül többen kiváltak, ami meggyengítette az eredeti keretet, de ez még nem jelenti azt, hogy a tervbevett feladatok ne legyenek megoldhatók.

Eden beszédét azzal fejezte be, hogy Anglia továbbra is rendíthetetlen híve a Népszövetségnek és teljes erejéből igyekszik támogatni a legnemesebb emberi ideálok elérésében.

Delbos francia külügyminiszter nagyszabású beszédben kelt sikra a Népszövetség védelmére és Franciaország hű ragaszkodását fejezte ki. Érintette azokat az okokat, amelyek válság jellegét bírnak, de hangoztatta, hogy ezeket nem szabad olyanoknak minősíteni, hogy megrendítsék a bizalmat. A mai időkben talán még inkább kell érezni a Népszövetség fontosságát. Akkor, amikor Spanyolországban belháború és Távolkeleten véres hadjárat dúl, gondolni kell arra is, hogy ezek a békét veszélyeztető lángnyelvek átsapathatnak más területekre is. Ezért időszerű újra a Népszövetség presztízse. Amit meg kell védeni olyan romboló ideológiáktól, mely nem tartja szem előtt a népek közös sorsát. A Népszövetség szükségszerűsége nyilvánvaló és Franciaország várja a remények bevaltását. A Népszövetség üdve attól függ, milyen erővel szolgáljuk az eszményét. A Genfben csoportosult nemzetek olyan hatalmat képviselnek, mellyel megőrizhető a népek szövetségének békétörékvése. Azonban valamennyi ittlevő nemzet összefogására szükség van, ha a Népszövetség jövőbeni működését eredményessé akarják tenni. Franciaország, melynek vezetőit liberális eszmék vezérlik, keresi a béke előmozdítását más államokkal is és megőrzi hitét, bizalmát a Népszövetség jövője iránt.

Delbos után Litvinov szoviet külügyi népbiztos beszélt és leszögezte kormánya álláspontját, mely szerint a Szovjet kész az általános emberi béke érdekében a Népszövetségi alapelvek értelmében a béke szolgálatában álló államokkal együtt működni és a Népszövetség előtt eleget tenni minden idevonatkozó kötelezettségnek.

Ezekután Beck lengyel külügyminiszter, Wellington-Coo kínai és Munter lett delegátus beszélt.

Pillanatképek a japán— kínai pokolból

Tokióból jelentik: A japán tengerészeti miniszterium jelentése szerint a Kínával való ellenségeskedések kitörése óta a japánok 259 kínai repülőgépet lelőttek és 356-ot a légi kikötőkben megsemmisítettek.

Kínai repülőtiszték kijelentették, hogy a nankingi repülőter elleni légi támadás sikerrel járt és 30 japán repülőgépet megsemmisítettek.

A nemzetközi területen kívül lévő és egy angol állampolgár tulajdonát képező házba a japán katonák nyomultak be, akik szuronyt szegezve kényszerítették a ház gondnokát, hogy a beszédett házbéreké kiszolgáltassa. Az épületre angol lobogó volt kitűzve.

Sanghai körül a kínai katonából alakult bandák nagy nehézségeket okoznak a japánoknak. Tegnap délelőtt megállítottak egy teherautót, amelyen 25 japán katoná volt és ezeket meggyilkolták. A kínai lakosság és a japán katonák között napirinden vannak az összeütközések.

Arzént ettek cukorpor helyett

Nagykanizsáról jelentik: A börzöncei kettős halálos tragédia rejtélye mára kiderült. Megállapították ugyanis, hogy Zoltán Margit tanítónő valahonnan nagyobb mennyiségű arzénport szerzett be néhány hét előtt, hogy kiírta lakásából a patkányokat. A megmaradt arzént egy papirzicskóban az élelkműrában hagyta és később egészen megledkezett róla. Takarítónője, Mórincz Simonné pedig azt vélte, hogy a papírban porcukor van, azt az ételben használta fel.